

ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ

Конструкції будинків і споруд

ТЕПЛОВА ІЗОЛЯЦІЯ БУДІВЕЛЬ

ДБН В.2.6-31:2006

зі Зміною №1 від 1 липня 2013 року

РОЗРОБЛЕНО**Державний науково-дослідний інститут будівельних конструкцій:**

Фаренюк Г.Г., канд.техн.наук (керівник розробки);
Кривошеєв П.І., канд.техн.наук; Слюсаренко Ю.С., канд.техн.наук;
Тарасюк В.Г., канд.техн.наук; Фаренюк Є.Г., Крітов В.О., Є.Колесник,
канд.техн.наук.

**Український зональний науково-дослідний і проектний інститут
по цивільному будівництву:** Брусан А.А.; Черних Л.Ф., канд.техн.наук;
Поляков Г.П., канд.техн.наук**За участю:**

Матросова Ю.О., канд.техн.наук
(Науково-дослідний інститут будівельної фізики, Росія);
Савицького М.В., д-ра техн.наук; Нікіфорової Т.Д., канд.техн.наук
(Придніпровська державна академія будівництва та архітектури);
Строя А.Ф., д-ра техн.наук; Чернявського В.В., канд.техн.наук; Чумурі-
ної О.Б.
(Полтавський Національний технічний університет ім. Юрія Кондратюка);
Сергейчука О.В., канд.техн.наук
(Київський національний університет будівництва і архітектури);
Сая В.І., канд.техн.наук; Червякова Ю.М., канд.техн.наук;
П'ятигорської Н.І. **(Український науково-дослідний і проектно-конструک-
торський інститут будівельних матеріалів і виробів);**
Фоміна С.Л., д-ра техн.наук
(Харківський державний технічний університет будівництва і архітектури);
Тимофеєва М.В., канд.техн.наук
(Донбаська національна академія будівництва та архітектури);
Акіменка В.Я., д-ра мед.наук; Яригіна А.В., канд.біол.наук;
Янко Н.М., канд.мед.наук; Семашка П.В., канд.мед.наук
(Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзеєва АМНУ)

ПОГОДЖЕНО:**Міністерство охорони здоров'я України**

(Висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи
№ 05.03.02-07/42298 від 22.09.2005 р.)

Державний департамент пожежної безпеки МНС України

(Лист № 21/3/2995 від 26.09.2005 р.)

**ВНЕСЕНО
ТА ПІДГОТОВЛЕНО
ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ:**

**Управління архітектурно-конструктивних та інженерних систем будинків
і споруд** (Авдієнко О.П., Нечепорчук А.А., канд.техн.наук),
Управління технічного регулювання в будівництві (Барзилович Д.В.) Мі-
ністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарст-
ва

ЗАТВЕРДЖЕНО:

наказ Міністерства будівництва, архітектури та жит-
лово-комунального господарства України від 09.09.
2006 р. № 301

З набуттям чинності ДБН на території України втрачають чинність
СНиП II-3-79

**Конструкції будинків і споруд
ТЕПЛОВА ІЗОЛЯЦІЯ БУДІВЕЛЬ**

**ДБН В.2.6-31:2006
На заміну СНиП II-3-79**

Чинні від 2007-04-01

Ці Норми встановлюють вимоги до теплотехнічних показників огорожувальних конструкцій (теплоізоляційної оболонки) будинків і споруд і порядку їх розрахунку з метою забезпечення раціонального використання енергетичних ресурсів на обігрівання, забезпечення нормативних санітарно-гігієнічних параметрів мікроклімату приміщень, довговічності огорожувальних конструкцій під час експлуатації будинків та споруд.

Вимоги цих Норм є обов'язковими для юридичних і фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності на території України незалежно від форм власності та відомчої належності.

Положення Норм мають використовуватися при проектуванні будинків і споруд, що опалюються, при новому будівництві, реконструкції й капітальному ремонті (термомодернізації), при складанні енергетичного паспорта, визначені витрат паливно-енергетичних ресурсів для опалення будинків розрахунково-аналітичним методом, проведенні енергетичного обстеження будівель та споруд.

Норми та їх окремі положення можуть бути використані з обов'язковим на них посиланням.

Перелік нормативних документів, на які є посилання в цих Нормах, наведений у додатку А.

Терміни та визначення понять, що використовуються в цих Нормах, наведені у додатку Б.

Вимоги пунктів 1.15, 2.14, 5.5, позицій 2а, 5а і 6а таблиці 1 та розділу 7 цих Норм набувають обов'язкової чинності з 1 січня 2008 року.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ З ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНИХ І ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ПОКАЗНИКІВ БУДІВЕЛЬНИХ ВИРОБІВ

1.1 Положення цих Норм встановлюють мінімальні вимоги до теплотехнічних показників будинків. За узгодженням із замовником (споживачем, інвестором) теплотехнічні показники будинку, що проєктується, можуть перевищувати нормативні значення.

1.2 При проектуванні теплоізоляційної оболонки будинку на основі багатошарових конструкцій треба розташовувати з внутрішньої сторони конструкцій шари з матеріалів, що мають більш високу теплопровідність, теплоємність та опір паропроникненню.

1.3 При проектуванні нових будинків та реконструкції існуючих, шари із теплоізоляційних матеріалів слід розташовувати з зовнішньої сторони несутої частини стіни, використовуючи при цьому конструкції зовнішніх стін з фасадною теплоізоляцією згідно з [ДБН В.2.6-33](#) та ДСТУ Б В.2.6-34. Не рекомендується застосовувати конструктивні рішення з шарами із теплоізоляційних матеріалів з внутрішньої сторони конструкції через можливе надмірне накопичення вологи в теплоізоляційному шарі, що призводить до нездовільного тепловологічного стану конструкції й приміщення в цілому, а також до зниження теплової надійності оболонки будинку.

1.4 При проектуванні теплоізоляційної оболонки будинку з використанням термічно ненеоднорідних огорожувальних конструкцій для зменшення термічної неоднорідності в площині фасаду будинку необхідно забезпечувати щільне прилягання теплоізоляційних матеріалів до теплопровідних включень - колон, балок, перемичок, внутрішніх перегородок, вентиляційних каналів тощо, і передбачати заходи відповідного контролю. Ненаскрізні теплопровідні включення слід розташовувати близче до теплої сторони огорож. Наскрізні, головним чином, металеві включення (профілі, стрижні, болти) мають бути ізольовані матеріалами з теплопровідністю не більше $0,35 \text{ Вт}/(\text{м}\cdot\text{К})$.

С.4 ДБН В.2.6-31:2006

1.5 Під час проектування будинків треба передбачати захист внутрішніх поверхонь стін від впливу вологи, зовнішніх - від атмосферних опадів з використанням опоряджувально-захисних шарів покриття (облицювання, штукатурки, фарбування), які вибираються залежно від матеріалу стін, їх конструктивного рішення та умов експлуатації. Огорожувальні конструкції контактиують з ґрунтом, необхідно захищати від ґрунтової вологи шляхом розміщення в стінах (зовнішніх і внутрішніх) вище вимощення будинку, а також нижче рівня підлоги цокольного чи підвального поверхнів горизонтальної гідроізоляції, а в підземній частині стін - вертикальної гідроізоляції.

Зовнішні стінові конструкції, що контактиують з ґрунтом, у будинках без підвалу необхідно утеплювати на глибину 0,5 м нижче поверхні ґрунту, у будинках з підвалом - на глибину 1,0 м нижче поверхні ґрунту.

1.6 Принципи проектування стін з повітряними прошарками

1.6.1 Замкнуті повітряні прошарки влаштовують для підвищення теплоізоляційних показників огорожувальних конструкцій. Розмір замкнутого повітряного прошарку за висотою повинен бути не більше висоти поверху й не більше 6 м, розмір за товщиною - не менше ніж 20 мм і не більше ніж 100 мм.

1.6.2 Замкнуті повітряні прошарки рекомендується розташовувати близче до холодного боку огорожі. Повітряний прошарок у цегляному муруванні при товщині зовнішнього шару мурування в одну цегlinу й менше не є замкнутим. Улаштування замкнутих повітряних прошарків у огорожувальних конструкціях приміщень з вологим чи мокрим режимом експлуатації не допускається.

1.6.3 У разі встановлення відбивної ізоляції в конструкціях мають бути влаштовані один або два замкнутих повітряних прошарки по товщині стіни. Ізоляція встановлюється відбивним шаром у бік джерела теплової енергії.

1.6.4 Вентильовані повітряні прошарки створюють для видалення вологи з товщі конструкцій та запобігання вологонакопиченню у товщі конструкцій, а також для підвищення теплостійкості конструкцій.

1.6.5 Вентильовані повітряні прошарки мають бути завтовшки не менше ніж 40 мм і не більше ніж 150 мм. Оптимальна товщина вентильованого повітряного прошарку у стінах складає від 60 мм до 100 мм.

1.6.6 Вентильовані повітряні прошарки мають бути розташовані між зовнішнім захисно-опоряджувальним шаром та теплоізоляцією. Шари конструкції, що розташовані між повітряним прошарком та зовнішньою поверхнею конструкції огорожі, при розрахунку теплопередачі не враховуються.

1.6.7 Поверхню теплоізоляції, що повернена у бік вентильованого прошарку, потрібно захищати повітрогідрозахисним шаром.

1.6.8 Зовнішній захисно-декоративний шар стіни з вентильованим прошарком повинен мати вентиляційні отвори, площа яких визначається розрахунками за умови забезпечення руху повітря в обсягу, необхідному для видалення вологи з товщі конструкції.

1.6.9 Нижні (верхні) вентиляційні отвори мають сполучатись із цоколями (карнизами), при цьому для нижніх отворів доцільне сполучення функцій вентиляції та відведення води.

1.7 У вентильованих покриттях висота повітряного прошарку повинна бути від 40 мм до 60 мм. Довжина прошарку повинна бути не більше 24 м. Теплова тяга забезпечується при нахилі покрівлі не менше 6 %. На протилежних боках покрівлі мають бути влаштовані отвори для повітря з площею робочого перерізу не менше ніж 1/500 площи поверхні покрівлі. Зв'язок між внутрішнім повітрям приміщень та повітрям прошарку має бути виключеним.

1.8 Проектування сонцезахисту необхідно здійснювати згідно з вимогами [ДБН В.2.5-28](#). У всіх температурних зонах слід передбачати розміщення опалювальних пристрій, як правило, під віконними прорізами стін з установленням тепловідбивної теплоізоляції між пристріями й зовнішньою стіною.

C.5 ДБН В.2.6-31:2006

1.9 Проміжки у місцях прилягання коробок вікон і балконних дверей до конструкцій зовнішніх стін мають бути заповнені синтетичними матеріалами, що спіннюються. Усі стулки вікон і балконних дверей повинні бути укомплектовані ущільнювальними прокладками (не менше двох), виконаними з морозостійких матеріалів, термін ефективної експлуатації яких складає не менше 15 років. Глухі частини балконних дверей треба утеплювати теплоізоляційними матеріалами.

1.10 Віконні коробки в дерев'яних рамках чи рамках з ПВХ профілів незалежно від кількості шарів скла треба розташовувати у віконному прорізі на глибину обрамовуючої "чверті" (не менше ніж 50 мм) від лицьової поверхні фасаду. Віконні блоки треба закріплювати в більш міцному (зовнішньому чи внутрішньому) шарі стіни. У разі застосування мансардних вікон треба передбачати надійну в експлуатації гідроізоляцію прилягання покрівлі до віконного блока. Для запобігання зниженню температури внутрішньої поверхні конструктивних елементів вікон з ПВХ профілів, алюмінієвих профілів, а також дерев'яних брусків завтовшки менше ніж 100 мм на поверхні укосів з боку приміщення слід передбачати встановлення теплоізоляційних елементів з використанням утеплювачів або відбивної ізоляції.

1.11 Емісія шкідливих хімічних речовин в атмосферне повітря від теплоізоляційних матеріалів, які використовуються в конструкціях теплоізоляційної оболонки житлових та громадських будинків, не повинна перевищувати гранично допустимих концентрацій (ГДК) і відповідати вимогам СанПіН 6027А, ДСП 201.

1.12 Теплоізоляційні матеріали, що використовуються в конструкціях теплоізоляційної оболонки будинків, повинні відповідати вимогам ДГН 6.6.1.-6.5.001, ДБН В.1.4-0.01, ДБН В.1.4-0.02, ДБН В.1.4-1.01, ДБН В.1.4-2.01 та супроводжуватися висновками державної санітарно-епідеміологічної експертизи МОЗ України.

1.13 Конструкції теплоізоляційної оболонки будинків повинні відповідати вимогам пожежної безпеки згідно з ДБН В.1.1-7, конструкції фасадної теплоізоляції – вимогам ДБН В.1.1-7 та ДБН В.2.6-33.

1.14 Розрахункові теплофізичні характеристики будівельних матеріалів при проектуванні приймають відповідно до положень цих норм та ДСТУ Б В.2.7-182.

1.15 Проектування теплоізоляційної оболонки будинків треба здійснювати із застосуванням теплоізоляційних матеріалів, термін ефективної експлуатації яких складає не менше ніж 25 років; для змінних ущільнювачів – з терміном ефективної експлуатації не менше ніж 15 років, із забезпеченням ремонтопридатності елементів теплоізоляційної оболонки. В конструкціях зовнішніх стін з фасадною теплоізоляцією повинні застосовуватися теплоізоляційні матеріали з терміном ефективної експлуатації не менше розрахункового терміну експлуатації комплекту конструкцій згідно з ДСТУ Б В.2.6-35, ДСТУ Б В.2.6-36. В проектній документації слід передбачати перевірку теплоізоляційних властивостей огорожувальних конструкцій після терміну експлуатації, що дорівнює ефективному (розрахунковому) терміну служби, з подальшою розробкою конструктивних заходів із забезпеченням необхідних теплоізоляційних властивостей оболонки будинку, а також наводити дані про ефективний термін експлуатації теплоізоляційних матеріалів, що застосовуються.

1.16 При проектуванні житлових та громадських будинків результати оцінки теплотехнічних показників огорожувальних конструкцій та енергетичних показників будинку на відповідність вимогам цих Норм повинні наводитися у розділі проекту «Енергоефективність» згідно з ДСТУ Б А.2.2-8.

2 ПРОЕКТУВАННЯ ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНОЇ ОБОЛОНКИ БУДИНКІВ ЗА ТЕПЛОТЕХНІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ Й ЕЛЕМЕНТИВ

2.1 Для зовнішніх огорожувальних конструкцій опалюваних будинків та споруд і внутрішніх конструкцій, що розділяють приміщення, температура повітря в яких відрізняється на 3 °C та більше, обов'язкове виконання умов:

$$R_{\Sigma \text{пр}} \geq R_{q \min}, \quad (1)$$

$$\Delta t_{\text{пр}} \leq \Delta t_{\text{ср}}, \quad (2)$$

$$\tau_{v \min} > t_{\min}, \quad (3)$$

де $R_{\Sigma \text{пр}}$ - приведений опір теплопередачі непрозорої огорожувальної конструкції чи непрозорої частини огорожувальної конструкції (для термічно однорідних огорожувальних конструкцій визначається опір теплопередачі), приведений опір теплопередачі світлопрозорої огорожувальної конструкції, $\text{m}^2 \cdot \text{K/Bt}$;

$R_{q \min}$ - мінімально допустиме значення опору теплопередачі непрозорої огорожувальної конструкції чи непрозорої частини огорожувальної конструкції, мінімальне значення опору теплопередачі світлопрозорої огорожувальної конструкції, $\text{m}^2 \cdot \text{K/Bt}$;

$\Delta t_{\text{пр}}$ - температурний перепад між температурою внутрішнього повітря і приведеною температурою внутрішньої поверхні огорожувальної конструкції, °C;

$\Delta t_{\text{ср}}$ - допустима за санітарно-гігієнічними вимогами різниця між температурою внутрішнього повітря і приведеною температурою внутрішньої поверхні огорожувальної конструкції, °C;

$\tau_{v \min}$ - мінімальне значення температури внутрішньої поверхні в зонах теплопровідних включень в огорожувальній конструкції, °C;

$t_{\min}$ - мінімально допустиме значення температури внутрішньої поверхні при розрахункових значеннях температур внутрішнього й зовнішнього повітря, °C.

2.2 Мінімально допустиме значення $R_{q \min}$ опору теплопередачі непрозорих огорожувальних конструкцій, світлопрозорих огорожувальних конструкцій і дверей житлових і громадських будинків встановлюється згідно з таблицею 1 залежно від температурної зони експлуатації будинку, що приймається згідно з [додатком В](#).

Таблиця 1 - Мінімально допустиме значення опору теплопередачі огорожувальної конструкції житлових та громадських будинків ($R_{q \min}$)

№ поз.	Вид огорожувальної конструкції	Значення $R_{q \min}$, $\text{m}^2 \cdot \text{K/Bt}$, для температурної зони	
		I	II
1	Зовнішні стіни	3,3	2,8
2	Суміщені покриття	5,35	4,9
3	Горищні покриття та перекриття неопалювальних горищ	4,95	4,5
4	Перекриття над проїздами та неопалювальними підвалаами	3,75	3,3
5	Світлопрозорі огорожувальні конструкції	0,75	0,6
6	Вхідні двері в багатоквартирні житлові будинки та в громадські будинки	0,5	0,45
7	Вхідні двері в малоповерхові будинки та в квартири, що розташовані на перших поверхах багатоповерхових будинків	0,65	0,6

С.7 ДБН В.2.6-31:2006

2.3 У разі реконструкції будинків, що виконується з метою їх термомодернізації, допускається для непрозорих огорожувальних конструкцій приймати значення $R_{q \min}$ згідно з таблицею 1 з коефіцієнтом 0,8.

Таблиця 2 - Мінімально допустиме значення опору теплопередачі огорожувальних конструкцій промислових будинків ($R_{q \min}$)

Вид огорожувальної конструкції та тепловологісний режим експлуатації будинків	Значення $R_{q \min}$, м ² ·К/Вт, для температурної зони	
	I	II
Зовнішні непрозорі стіни будинків:		
- з сухим і нормальним режимом з конструкціями з:		
$D > 1,5$	1,7	1,5
$D \leq 1,5$	2,2	2,0
- з вологим і мокрим режимом з конструкціями з:		
$D > 1,5$	1,8	1,6
$D \leq 1,5$	2,4	2,2
- з надлишками тепла (більше ніж 23 Вт/м ³)	0,55	0,45
Покриття та перекриття неопалювальних горищ будинків:		
- з сухим і нормальним режимом з конструкціями з:		
$D > 1,5$	1,7	1,6
$D \leq 1,5$	2,2	2,1
- з вологим і мокрим режимом з конструкціями з:		
$D > 1,5$	1,7	1,6
$D \leq 1,5$	1,9	1,8
- з надлишками тепла (більше ніж 23 Вт/м ³)	0,55	0,45
Перекриття над проїздами й неопалювальними підвальми з конструкціями з:		
$D > 1,5$	1,9	1,8
$D \leq 1,5$	2,4	2,2
Двері й ворота будинків:		
- з сухим і нормальним режимом	0,6	0,55
- з вологим і мокрим режимом	0,75	0,70
- з надлишками тепла (більше ніж 23 Вт/м ³)	0,2	0,2
Вікна й зенітні ліхтарі будинків:		
- із сухим і нормальним режимом	0,45	0,42
- з вологим і мокрим режимом	0,5	0,45
- з надлишками тепла (більше ніж 23 Вт/м ³)	0,18	0,18

2.4 Мінімально допустиме значення $R_{q \min}$ опору теплопередачі непрозорих огорожувальних конструкцій, світлопрозорих огорожувальних конструкцій, дверей та воріт промислових (сільськогосподарських) будинків встановлюється згідно з таблицею 2 залежно від температурної зони експлуатації будинку, що приймається за додатком В, тепловологісного режиму внутрішнього середовища, що визначають за додатком Г, і теплової інерції огорожувальних конструкцій D , що розраховується за формулою

$$D = \sum_{i=1}^n R_i S_{ip} , \quad (4)$$

C.8 ДБН В.2.6-31:2006

де R_i - термічний опір i -го шару конструкції, що розраховується за формулою

$$R_i = \frac{\delta_i}{\lambda_{ip}} , \quad (5)$$

де δ_i - товщина i -го шару конструкції, м;

λ_{ip} - теплопровідність матеріалу i -го шару конструкції в розрахункових умовах експлуатації, Вт/(м · К), що приймають згідно з 2.11;

s_{ip} - коефіцієнт теплозасвоєння матеріалу i -го шару конструкції в розрахункових умовах експлуатації, Вт/(м²·К), що приймають згідно з 2.11;

n - кількість шарів у конструкції за напрямком теплового потоку.

Примітка. Формула (4) наведена для багатошарової конструкції, що складається з однорідних шарів. Якщо шари складаються з різних матеріалів, то для конструкції чи її частини, що розраховується, треба враховувати середні термічні опори в межах товщини δ_i (за формулою $R_i = \delta_i / \lambda_{sep}$, де λ_{sep} - середнє за площею значення теплопровідності в розрахункових умовах) і середні коефіцієнти теплозасвоєння (за формулою Р.7).

2.5 Мінімально допустиме значення $R_{q \min}$ опору теплопередачі внутрішніх міжквартирних конструкцій, що розмежовують приміщення з розрахунковими температурами повітря, які відрізняються більше ніж на 3 °C (стіни, перекриття), і приміщень з поквартирним регулюванням тепло-споживання визначають за формулою

$$R_{q \min} = \frac{t_{e1} - t_{e2}}{\Delta t_{ce} \alpha_{e1}} , \quad (6)$$

де t_{e1} , t_{e2} - розрахункова температура повітря в приміщеннях, °C, що приймається згідно з таблицею Г.2 або розраховується згідно з додатком Д;

Δt_{ce} - те саме, що в формулі (2);

α_{e1} - коефіцієнт тепловіддачі внутрішньої поверхні конструкцій, Вт/(м²·К), що приймається згідно з додатком Е.

2.6 Допустима за санітарно-гігієнічними вимогами різниця між температурою внутрішнього повітря і приведеною температурою внутрішньої поверхні огорожувальної конструкції Δt_{ce} , °C, встановлюється залежно від призначення будинку і виду огорожувальної конструкції згідно з таблицею 3.

Таблиця 3 - Допустима за санітарно-гігієнічними вимогами різниця між температурою внутрішнього повітря і приведеною температурою внутрішньої поверхні огорожувальної конструкції Δt_{ce} , °C

Призначення будинку	Вид огорожувальної конструкції		
	Стіни (зовнішні, внутрішні)	Покриття та перекриття го- рищ	Перекриття над проїздами та підвальми
Житлові будинки, дитячі установи, школи, інтернати	4,0	3,0	2,0
Громадські будинки, крім зазначених вище, адміністративні та побутові, за винятком приміщень з вологим або мокрим режимом експлуатації	5,0	4,0	
Виробничі будинки з сухим та нормальним режимом експлуатації	7,0	5,0	2,5
Виробничі будинки з вологим та мокрим режимом експлуатації	$t_e - t_p$	0,8 (t_e - t_p)	
Виробничі будинки з надлишками тепла (більше 23 Вт/м ³)	12	12	

2.7 Мінімально допустима температура внутрішньої поверхні t_{min} непрозорих огорожувальних конструкцій у зонах теплопровідних включень, у кутах і укосах віконних і дверних прорізів при розрахунковому значенні температури зовнішнього повітря, прийнятому залежно від темпера-

С.9 ДБН В.2.6-31:2006

турної зони експлуатації будинку згідно з додатком Ж, повинна бути не менше ніж температура точки роси t_p за розрахунковими значеннями температури й відносної вологості внутрішнього повітря, які приймаються залежно від призначення будинку згідно з таблицею Г. 2.

2.8 Мінімальна температура на внутрішній поверхні, t_{min} , світлопрозорих огорожувальних конструкцій житлових і громадських будинків при розрахунковому значенні температури зовнішнього повітря, прийнятого згідно з додатком Ж, повинна бути для коробок та штапиків, а також світлопрозорих зон, включаючи зони дистанційних рамок, не менше ніж 6 °C, для виробничих будинків – не менше ніж 0 °C, а для непрозорих зон та елементів, включаючи стулки, імпости, стійки, ригелі тощо – не менше ніж температура точки роси, t_p , за розрахунковими значеннями температури й відносної вологості внутрішнього повітря, прийнятого залежно від призначення будинку відповідно до додатку Г.

2.9 Виконання умов за формулами (1) - (3) для огорожувальної конструкції, що проектується чи обстежується, перевіряється за результатами визначення теплотехнічних показників огорожувальних конструкцій за ДСТУ Б В.2.6-17 (ГОСТ 26602.1), ДСТУ Б В.2.6-101 акредитованими лабораторіями або за результатами розрахунків теплотехнічних показників конструкцій методами математичного моделювання теплових процесів та згідно з 2.10-2.14.

2.10 Приведений опір тепlop передачі $R_{\Sigma_{pr}}$, $\text{m}^2 \cdot \text{K/Bt}$, непрозорої огорожувальної конструкції чи непрозорої частини огорожувальної конструкції (для термічно однорідних огорожувальних конструкцій - опір тепlop передачі, $R_{\Sigma_{pr}}$, $\text{m}^2 \cdot \text{K/Bt}$) при перевірці виконання умови за формулою (1) розраховується згідно з [додатком И](#).

2.11 Розрахункові умови експлуатації при розрахунках опору тепlop передачі огорожувальних конструкцій приймаються залежно від розрахункового вологісного режиму експлуатації приміщення та конструктивного рішення огорожувальної конструкції згідно з додатком К. Розрахункові значення теплофізичних характеристик матеріалів приймаються згідно з таблицею Л.1 додатка Л або встановлюються згідно з Л.2.

2.12 Приведений опір тепlop передачі $R_{\Sigma_{pr}}$, $\text{m}^2 \cdot \text{K/Bt}$, світлопрозорої огорожувальної конструкції при перевірці виконання умови за формулою (1) розраховується згідно з додатком М.

2.13 Температурний перепад Δt_{pr} при перевірці виконання умови за формулою (2) для огорожувальних конструкцій розраховується в залежності від їх коефіцієнта скління згідно з додатком М.

2.14 Температура внутрішньої поверхні термічно неоднорідної огорожувальної конструкції у зонах тепlop провідних включень, у кутах, укосах віконних і дверних прорізів, температура внутрішньої поверхні τ_{min} світлопрозорих огорожувальних конструкцій у зонах стулки, коробки, імпостів, дистанційних рамок при перевірці виконання умови за формулою (3) визначається на підставі розрахунків двомірних або тримірних температурних полів.

3 ПРОЕКТУВАННЯ ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНОЇ ОБОЛОНКИ ЗА ТЕПЛОВИТРАТАМИ БУДИНКУ НА ОПАЛЕННЯ

3.1 Питомі тепловитрати на опалення будинків повинні відповідати умові

$$q_{\text{буд}} \leq E_{\max}, \quad (6)$$

де $q_{\text{буд}}$ - розрахункові або фактичні питомі тепловитрати, що визначаються за 3.2;

$E_{\max}$ - максимально допустиме значення питомих тепловитрат на опалення будинку за опалювальний період, $\text{kVt} \cdot \text{год}/\text{м}^2$ або $\text{kVt} \cdot \text{год}/\text{м}^3$, що встановлюється згідно з таблицями 4, 5 залежно від призначення будинку, його поверховості та температурної зони експлуатації будинку, що приймається згідно з додатком В.

3.2 Виконання умови (7) для будинку, що проектується або експлуатується, перевіряється на підставі результатів експериментальних випробувань згідно з ДСТУ Б В.2.2-21 або з використанням математичних моделей теплового режиму будинку, а також за результатами розрахунків згідно з додатком Н та ДСТУ-Н Б А.2.2-5.

3.3 При виконанні умови за формулою (7) допускається застосовувати окремі конструктивні елементи теплоізоляційної оболонки із зниженими значеннями опору тепlop передачі до рівня

С.10 ДБН В.2.6-31:2006

75 % від $R_{q \min}$ для непрозорих частин зовнішніх стін і до рівня 80 % від $R_{q \min}$ для інших огорожувальних конструкцій відповідно до умови за формулою (1) при обов'язковому виконанні умов для елементів теплоізоляційної оболонки за формулами (2) та (3).

Таблиця 4 - Нормативні максимальні теплові витрати житлових і громадських будинків ($E_{\max}$)

Ч.ч.	Призначення будівлі	Значення $E_{\max}$, кВт·год/м ² [кВт·год/м ³], для температурної зони України	
		I	II
1	2	3	4
1	Житлові будинки поверховістю:		
	1	$600 \times F_h^{-1/4}$	$500 \times F_h^{-1/4}$
	від 2 до 3	$470 \times F_h^{-1/4}$	$400 \times F_h^{-1/4}$
	від 4 до 9	55	48
	від 10 до 16	48	42
	від 17 до 24	43	38
	25 і більше	40	35
2	Громадські будівлі та споруди окрім груп будівель за позиціями 3-6 поверховістю:		
	від 1 до 3	[$230 \times V_h^{-1/3}$]	[$200 \times V_h^{-1/3}$]
	від 4 до 9	[15]	[13]
	від 10 до 16	[14]	[12]
	від 17 до 24	[13]	[11]
	25 і більше	[12]	[11]
3	Будинки та споруди навчальних закладів	[31]	[28]
4	Будинки та споруди дитячих дошкільних закладів	[36]	[33]
5	Заклади охорони здоров'я	[47]	[42]
6	Підприємства торгівлі	[15]	[12]
7	Готелі	51	44
Примітка: F_h – опалювана площа житлового будинку, м ² ;			
V_h – опалюваний об'єм громадського будинку або споруди, м ³ .			

4 ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ТЕПЛОСТІЙКОСТІ

4.1 Для житлових та громадських будинків, навчальних та лікувальних закладів обов'язкове виконання умов:

- тепlostійкості в літній період року зовнішніх огорожувальних конструкцій

$$A_{t_e} \leq 2,5; \quad (8)$$

- тепlostійкості в зимовий період року температури приміщень:
за наявності центрального опалення

$$A_{t_e} \leq 1,5; \quad (9)$$

за наявності теплоакумуляційного опалення:

$$A_{t_e} \leq 2,5. \quad (10)$$

Примітка 1. За наявності в будинку центрального опалення з автоматичним регулюванням температури внутрішнього повітря тепlostійкість приміщень в холодний період року не визначається.

Тут A_{t_e} - амплітуда коливань температури внутрішньої поверхні непрозорих огорожувальних конструкцій, °C;

A_{t_e} - амплітуда коливань температури внутрішнього повітря, °C.

Примітка 2. Тепlostійкість огорожувальних конструкцій у літній період року дозволяється не перевіряти:

- якщо середня температура зовнішнього повітря найбільш жаркого місяця менше ніж 21 °C;
- якщо зовнішня стіна, що розглядається, має теплову інерцію більше ніж 4;
- якщо покриття, що розглядається, має теплову інерцію більше ніж 5

4.2 Для поверхні підлог житлових, громадських будинків і приміщень промислових будинків із постійними робочими місцями обов'язкове виконання умови

$$Y_{\pi} \leq Y_{\max \pi}, \quad (11)$$

де Y_{π} - показник теплозасвоєння поверхні підлоги, $\text{Bt}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$;

$Y_{\max \pi}$ - максимальне допустиме значення показника теплозасвоєння поверхнею підлоги, $\text{Bt}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$, що встановлюється згідно з таблицею 6 в залежності від призначення будинку.

Таблиця 6 - Максимально допустимі значення показника теплозасвоєння поверхнею підлоги

Призначення будівлі	Значення $Y_{\max \pi}$, $\text{Bt}/(\text{m}^2 \cdot \text{K})$
Житлові будинки, дошкільні заклади, лікувальні й дитячі навчальні заклади	12
Громадські і адміністративні будівлі	14
Ділянки з постійними робочими місцями в опалюваних приміщеннях промислових будівель	17

4.3 Виконання умови за формулою (8) перевіряється на підставі результатів випробувань, проведених за ДСТУ Б В.2.6-100 акредитованими лабораторіями або за результатами розрахунків згідно з додатком П.

4.4 Виконання умови за формулами (9) - (10) перевіряється за результатами розрахунків згідно з додатком Р.

4.5 Виконання умови за формулою (11) перевіряється за результатами випробувань, проведених згідно з ДСТУ Б В.2.7-276 акредитованими лабораторіями, або за результатами розрахун-

5 ВИЗНАЧЕННЯ ПОВІТРОПРОНИКНОСТІ ОГОРОДЖУВАЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ

5.1 Для огорожувальних конструкцій опалюваних будинків обов'язковим є виконання умови

$$R_g \geq R_{g_n}, \quad (12)$$

де R_g - опір повітропроникності огорожувальної конструкції, $\text{m}^2 \cdot \text{год Па}/\text{кг}$;

R_{g_n} - необхідний опір повітропроникності, $\text{m}^2 \cdot \text{год Па}/\text{кг}$.

5.2 Для непрозорих огорожувальних конструкцій необхідний опір повітропроникності на і-му

поверсі, для якого виконується розрахунок, визначається за формулою

$$R_{g_n} = \frac{\Delta p}{G_n}, \quad (13)$$

де Δp - розрахункова різниця тисків, Па, визначається за додатком Т;

G_n - допустима повітропроникність огорожувальної конструкції, що встановлюється згідно з таблицею 7 залежно від виду огорожувальної конструкції.

5.3 Для світлопрозорих огорожувальних конструкцій необхідний опір повітропроникності визначається за формулою

$$R_{g_n} = \frac{\Delta p / \Delta p_0)^{2/3}}{G_n}, \quad (14)$$

де $\Delta p_0 = 10 \text{ Па}$ - різниця тисків, за якою визначається масова повітропроникність світлопрозорої конструкції під час випробувань згідно з ДСТУ Б В.2.6-18.

Таблиця 7 - Допустимі значення повітропроникності огорожувальних конструкцій, G_n

Вид огорожувальної конструкції	Значення G_n
Зовнішні непрозорі конструкції житлових і громадських будинків	0,5 $\text{кг}/(\text{м}^2 \cdot \text{год})$
Зовнішні непрозорі конструкції промислових будинків	1,0 $\text{кг}/(\text{м}^2 \cdot \text{год})$
Стики між елементами (панелями) непрозорих конструкцій житлових і громадських будинків	0,5 $\text{кг}/(\text{м} \cdot \text{год})$
Стики між елементами (панелями) непрозорих конструкцій промислових будинків	1,0 $\text{кг}/(\text{м} \cdot \text{год})$
Світлопрозорі конструкції житлових та громадських будинків, виробничих будинків із кондиціонуванням приміщень	6,0 $\text{кг}/(\text{м}^2 \cdot \text{год})$
Світлопрозорі конструкції промислових будинків	10,0 $\text{кг}/(\text{м}^2 \cdot \text{год})$
Вхідні двері до квартир	1,5 $\text{кг}/(\text{м}^2 \cdot \text{год})$

5.4 Виконання умови (12) для непрозорих огорожувальних конструкцій перевіряється за результатами випробувань, проведених акредитованими лабораторіями в лабораторних умовах згідно з ДСТУ Б В.2.6-37 або натурних умовах згідно з ДСТУ Б В.2.2-19, або за результатами розрахунків.

5.5 Виконання умови (12) для світлопрозорих огорожувальних конструкцій перевіряється за результатами випробувань, проведених акредитованими лабораторіями, згідно з ДСТУ Б В.2.6-18.

Опір повітропроникності світлопрозорих огорожувальних конструкцій $R_{g_{ck}}$ визначається за формулою

де n - показник режиму фільтрації світлопрозорої конструкції, отриманий за результатами випробувань, проведених згідно з ДСТУ Б В.2.6-18;

G_{ck} - повітропроникність світлопрозорої конструкції, $\text{кг}/(\text{м}^2 \cdot \text{год})$, при $\Delta p_0 = 10 \text{ Па}$, отримана за результатами випробувань акредитованими лабораторіями.

5.6 У разі, якщо $R_{g\text{ ск}} > R_{g\text{ н}}$ в п'ять і більше разів, обов'язкове виконання вимог 5.23 ДБН В.2.2-15.

6 ОЦІНКА ВОЛОГІСНОГО РЕЖИМУ ОГОРОДЖУВАЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ

6.1 Для зовнішніх огорожувальних конструкцій опалюваних будинків обов'язкове виконання умови

$$\Delta w \leq \Delta w_d, \quad (16)$$

де Δw - збільшення вологості матеріалу у товщі шару конструкції, в якому може відбуватися конденсація вологи, за холодний період року, % за масою;

Δw_d - допустиме за теплоізоляційними характеристиками збільшення вологості матеріалу, в шарі якого може відбуватися конденсація вологи, % за масою, що встановлюється згідно з таблицею 8 залежно від виду матеріалу.

Таблиця 8 - Допустиме за теплоізоляційними характеристиками збільшення вологості матеріалу Δw_d в конструкції в холодний період року

Найменування матеріалу	Значення Δw_d , %
Мінераловатні та скловолокнисті вироби	2,5
Пінополістирол	2,0
Пінополіуретан	3,0
Плити з карбам ідо-формальдегідних пінопластів	7,0
Ніздрюваті бетони (газобетон, пінобетон, газосилікат тощо)	1,2
Бетони легкі	1,2
Вироби перлітові	2,0
Плити з природних органічних та неорганічних матеріалів	7,0
Вироби з кремнезиту	2,5
Цегляне мурування	1,5
Піногазоскло	1,5
Мурування з силікатної цегли	2,0
Засипки з керамзиту, шунгізиту	3,0
Важкий бетон, цементно-піщаний розчин	2,0

6.2 Зона конденсації визначається за характером розподілу парціального тиску водяної пари $e(x)$ і насиченої водяної пари $E(x)$ у товщі шарів огорожувальної конструкції. Парціальний тиск водяної пари в товщі шару матеріалу в перерізі x , Па, визначається за формулою

$$e(x) = e_a - \frac{e_a - e_z}{R_{e\Sigma}} R_{ex}, \quad (17)$$

де e_a - парціальний тиск водяної пари внутрішнього повітря, Па, що визначається за розрахунковим значенням відносної вологості φ_w залежно від призначення будинку згідно з додатком Г і значенням парціального тиску насиченої водяної пари E_a , що залежить від температури, за формулою

$$e_a = 0,01\varphi_w E_a, \quad (18)$$

e_z - парціальний тиск водяної пари зовнішнього повітря, що визначається за [ДСТУ-Н Б В.1.1-27](#) для

періоду найбільш холодного місяця року, Па;

$R_{e\Sigma}$ - опір паропроникненню огорожувальної конструкції, $\text{m}^2 \cdot \text{год} \cdot \text{Па}/\text{мг}$;

R_{ex} - опір паропроникненню огорожувальної конструкції на відстані χ від внутрішньої поверхні, $\text{m}^2 \cdot \text{год} \cdot \text{Па}/\text{мг}$.

Парціальний тиск насиченої водяної пари $E(x)$, Па, визначається згідно з довідковими даними залежності $E(t)$ по розподілу температури в товщі конструкції $t(x)$, що розраховується за фор-

мулою

$$t(x) = t_e - \frac{t_{se} - t_{3e}}{R_\Sigma} \left(\frac{1}{\alpha_e} + R_x \right), \quad (19)$$

де t_{se} - розрахункова температура зовнішнього повітря для процесу накопичення вологи в конструкції, що визначається згідно з [ДСТУ-Н Б В.1.1-27](#) для періоду найбільш холодного місяця року °C.

6.3 Опір паропроникненню огорожувальної конструкції та окремих її шарів розраховується за формулами:

$$R_{e\Sigma} = \sum_{i=1}^n \frac{\delta_i}{\mu_i}, \quad (20)$$

$$R_{ex} = \sum_{i=1}^m \frac{\delta_i}{\mu_i} + \frac{x - \sum_{i=1}^m \delta_i}{\mu_{m+1}}, \quad (21)$$

де n - загальна кількість шарів у конструкції;

m - кількість повних шарів від внутрішньої поверхні до перерізу x ;

δ_i - товщина i -го шару, м;

μ_i - паропроникність матеріалу i -го шару, мг/(м · год · Па), що визначається за таблицею Л додатка Л;

μ_{m+1} - паропроникність матеріалу шару, мг/(м · год · Па), де розташований переріз x .

6.4 У разі, якщо $e(x) < E(x)$ для будь-якого $x \in [0, \delta]$, умова за формулою (16) вважається виконаною.

6.5 У разі, якщо $e(x) = E(x)$ у будь-якому з перерізів огорожувальної конструкції, проводиться розрахунок приросту вологи у шарі матеріалу Δw , у якому відбувається конденсація вологи (у разі розташування зони конденсації на межі шарів приріст розраховується для шару, прилеглого до зони конденсації з боку внутрішньої поверхні), за формулою

$$\Delta w = \frac{P}{\delta_k \rho_k} 100, \quad (22)$$

де P - кількість вологи, що конденсується у товщі огорожувальної конструкції за період накопичення вологи в конструкції, кг/м², що розраховується за формулою

$$P = \left(\frac{e_e - e_k}{R_{ek}} - \frac{e_k - e_3}{R_{e\Sigma} - R_{ek}} \right) Z \cdot 10^{-6}, \quad (23)$$

де e_k - парціальний тиск водяної пари, Па, у зоні конденсації, що визначається за формулою (17);

R_{ek} - опір паропроникненню частини огорожувальної конструкції від внутрішньої поверхні до зони початку конденсації, м² · год · Па/мг, що визначається за формулою (21);

$R_{e\Sigma}$ - те саме, що у формулі (20);

Z - період накопичення вологи в конструкції, год, що дорівнює періоду із середньодобовими температурами зовнішнього повітря менше ніж 8 °C за [ДСТУ-Н Б В.1.1-27](#);

δ_k - товщина шару матеріалу, м, у якому відбувається накопичення вологи, що конденсується (від зони конденсації до внутрішньої поверхні шару);

ρ_k - густина шару матеріалу, в якому відбувається конденсація вологи, кг/м³, що визначається згідно з таблицею Л.1 [додатка Л](#).

6.6 Опір паропроникненню замкнених повітряних прошарків приймається рівним нулю незалежно від розташування та товщини цих прошарків

7 ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ПАСПОРТ БУДИНКУ

7.1 Енергетичний паспорт будинку призначений для підтвердження відповідності показників енергетичної ефективності конструкцій будинків і споруд вимогам цього нормативного документа.

7.2 Енергетичний паспорт заповнюється під час розроблення проектів житлових та громадських будинків та споруд нового будівництва, реконструкції чи капітального ремонту, під час приймання будинку в експлуатацію, а також у процесі експлуатації раніше зведених будинків. Енергетичний паспорт надається у разі подання технічної документації на санітарно-епідеміологічну експертизу.

Для житлових багатоквартирних будинків з нежилими приміщеннями, розташованими на нижніх і верхніх поверхах, енергетичні паспорти складаються окремо для житлової частини й кожного нежитлового блока.

Енергетичні паспорти квартир у будинках з поквартирним регулюванням подавання теплоносія можуть бути складені на базі квартири-представника цього будинку.

Порядок розроблення та складання енергетичного паспорта встановлюється згідно з вимогами ДСТУ-Н Б А.2.2-5

7.3 Енергетичний паспорт будинку заповнюють проектні організації:

- при розробленні проекту і прив'язуванні його до умов конкретного будівельного майданчика;
- при здаванні будівельного об'єкта в експлуатацію з урахуванням відступів від початкових технічних рішень, узгоджених під час будівництва будинку. При цьому враховуються: дані технічної документації (виконавчі креслення, акти на приховані роботи, паспорти, довідки, надані приймальними комісіями, тощо); підsumки поточних і цільових перевірок дотримання теплотехнічних характеристик об'єкта, відповідності інженерних систем шляхом технічного і авторського наглядів, контролю Державною архітектурно-будівельною інспекцією, робочими комісіями тощо;
- при відхиленнях від проекту, відсутності необхідної технічної документації, наявності браку тощо замовник і Державна архітектурно-будівельна інспекція можуть вимагати проведення експертизи, включаючи натурні визначення теплотехнічних показників огорожувальних конструкцій будинку згідно з ДСТУ Б В.2.6-101 акредитованими лабораторіями;
- на стадії експлуатації вибірково після річної експлуатації будинку на підставі результатів енергетичного аудиту будинку, проведеного ліцензованими організаціями та установами.

7.4 Необхідний клас енергетичної ефективності будинку задається у завданні на проектування, але у всіх випадках не нижче ніж "С".

7.5 Для будинків, що експлуатуються, енергетичний паспорт розробляють на замовлення організації, що здійснює експлуатацію, або власника будинку. Для будинків, виконавча документація на будівництво яких не збереглася, енергетичні паспорти будинку складають ліцензовані організації та установи на основі матеріалів бюро технічної інвентаризації, натурних технічних обстежень і вимірювань фактичних теплотехнічних показників огорожувальних конструкцій будинку.

7.6 Відповідає за достовірність даних енергетичного паспорта проекту будинку проектна організація, що здійснює його заповнення під час проектування, або організація, яка оформлює енергетичний паспорт будинку, що вводиться в експлуатацію або експлуатується .

7.7 Енергетичний паспорт будинку не призначений для розрахунків за комунальні чи інші послуги, що надаються власникам будинків, квартиронаймачам і власникам квартир.

7.8 Форма енергетичного паспорта наведена у [додатку Ф](#).

7.9 На підставі даних енергетичного паспорта, отриманих за результатами енергетичного аудиту будинку або оцінки енергетичної ефективності за проектною документацією, будинку присвоюється клас енергетичної ефективності у відповідності з [додатком Ф](#) та з урахуванням характеристики автоматизації його інженерних систем згідно з ДСТУ-Н Б А.2.2-8.

7.10 Енергетичний паспорт повинен входити як окремий документ до складу розділу проєкту «Енергоефективність» згідно з ДСТУ Б А.2.2-8.

ДОДАТОК А

(довідковий)

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКІ Є ПОСИЛАННЯ В НОРМАХ

У цих нормах є посилання на такі нормативні акти і нормативні документи:

ДБН В.1.1-7-2002 Пожежна безпека об'єктів будівництва

ДБН В. 1.4-0.01-97 Система норм та правил зниження рівня іонізуючих випромінювань природних радіонуклідів в будівництві. Основні положення

ДБН В. 1.4-0.02-97 Типові документи

ДБН В. 1.4-1.01-97 Допустимі рівні

ДБН В. 1.4-2.01-97 Радіаційний контроль будівельних матеріалів та об'єктів будівництва

ДБН В.2.2-9-2009 Громадські будинки та споруди. Основні положення

ДБН В.2.2-15-2005 Житлові будинки. Основні положення

ДБН В.2.5-24:2012 Електрична кабельна система опалення

ДБН В.2.5-28-2006 Природне і штучне освітлення

ДБН В.2.6-33:2006 Конструкції зовнішніх стін з фасадною теплоізоляцією. Вимоги до проектування, улаштування та експлуатації

ДСТУ-Н Б А.2.2-5:2007 Проектування. Настанова з розроблення та складання енергетичного паспорта будинків при новому будівництві та реконструкції

ДСТУ-Н Б А.2.2-8:2010 Проектування. Розділ «Енергоефективність» у складі проектної документації об'єктів

ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 Захист від небезпечних геологічних процесів, шкідливих експлуатаційних впливів, від пожежі. Будівельна кліматологія

ДСТУ Б В.2.2-19:2007 Будинки і споруди. Метод визначення повітропроникності огорожувальних конструкцій в натурних умовах

ДСТУ Б В.2.2-21:2008 Будинки і споруди. Метод визначення питомих тепловитрат на опалення будинків

ДСТУ Б В.2.6-17-2000 (ГОСТ 26602.1-99) Конструкції будинків і споруд. Блоки віконні та дверні. Методи визначення опору теплопередачі

ДСТУ Б В.2.6-18-2000 (ГОСТ 26602.2-99) Конструкції будинків і споруд. Блоки віконні та дверні. Методи визначення повіtro- та водопроникності

ДСТУ Б В.2.6-34:2008 Конструкції будинків і споруд. Конструкції зовнішніх стін із фасадною теплоізоляцією. Класифікація і загальні технічні вимоги

ДСТУ Б В.2.6-35:2008 Конструкції будинків і споруд. Конструкції зовнішніх стін із фасадною теплоізоляцією та опорядженням індустріальними елементами з вентильованим повітряним прошарком. Загальні технічні умови

ДСТУ Б В.2.6-36:2008 Конструкції будинків і споруд. Конструкції зовнішніх стін із фасадною теплоізоляцією та опорядженням штукатурками. Загальні технічні умови

ДСТУ Б В.2.6-37:2008 Конструкції будинків і споруд. Методи визначення показників повітропроникності огорожувальних конструкцій і їх елементів у лабораторних умовах

ДСТУ Б В.2.6-100:2010 Конструкції будинків і споруд. Методи визначення теплостійкості огорожувальних конструкцій

ДСТУ Б В.2.6-101:2010 Конструкції будинків і споруд. Метод визначення опору теплопередачі огорожувальних конструкцій

ДСТУ-Н Б В.2.6-146:2010 Конструкції будинків і споруд. Настанова щодо проектування й улаштування вікон та дверей

ДСТУ Б В.2.7-38-95 (ГОСТ 17177-94) Матеріали і вироби будівельні теплоізоляційні. Методи випробувань

ДСТУ Б В.2.7-105-2000 (ГОСТ 7076-99) Будівельні матеріали. Матеріали і вироби

С.17 ДБН В.2.6-31:2006

будівельні. Метод визначення теплопровідності і термічного опору при стаціонарному тепловому режимі

ДСТУ Б В.2.7-182:2009 Будівельні матеріали. Методи визначення терміну ефективної експлуатації та теплопровідності будівельних ізоляційних матеріалів у розрахункових та стандартних умовах

ДСТУ Б В.2.7-251:2011 Матеріали будівельні. Методи визначення питомої теплоємкості (ГОСТ 23250-78, MOD)

ДСТУ Б В.2.7-276:2011 Матеріали полімерні рулонні і плиткові для підлог. Метод визначення показника теплозасвоєння (ГОСТ 25609-83, MOD)

ГОСТ 24816-81 Материалы строительные. Метод определения сорбционной влажности (Матеріали будівельні. Метод визначення сорбційної вологості)

СНиП 2.04.05-91 Отопление, вентиляция и кондиционирование (Опалення, вентиляція і кондиціонування)

СанПиН 2605–82 Санитарные нормы и правила обеспечения инсоляцией жилых и общественных зданий и территорий жилой застройки (Санітарні норми і правила забезпечення інсоляцією житлових і громадських будинків та територій житлової забудови)

СанПиН 6027 А-91 Санитарные правила и нормы по применению полимерных материалов в строительстве (Санітарні правила і норми по застосуванню полімерних матеріалів в будівництві)

ДСП 201-97 Державні санітарні правила охорони атмосферного повітря населених місць (від забруднення хімічними та біологічними речовинами)

ДГН 6.6.1.-6.5.001-98 Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97)

**ДОДАТОК Б
(обов'язковий)**

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Нижче подано терміни, вжиті в цих Нормах, та визначення позначених ними понять.

Теплоізоляційна оболонка будинку - система огорожувальних конструкцій будинку, що забезпечує збереження теплоти для опалення приміщень.

Непрозорі конструкції - ділянки теплоізоляційної оболонки будинку (стіни, покриття, перекриття тощо), до складу яких входить один і більше шарів матеріалів, що не пропускають видиме світло.

Світлопрозорі конструкції - ділянки теплоізоляційної оболонки будинку (вікна, балконні та вхідні двері, вітражі, фасадні системи, вітрини, ліхтарі тощо), що пропускають видиме світло.

Опір тепlopередачі - величина, що визначає здатність конструкції чинити опір тепловому потоку, що через неї проходить, та є зворотною до коефіцієнта тепlopередачі.

Тепlopровідність - кількість теплоти, що передається через одиницю площини (m^2) шару матеріалу за одиницю часу (с) при стаціональному градієнті температур 1 К.

Коефіцієнт тепlopередачі - коефіцієнт, що визначає кількість теплоти, що передається через одиницю площини (m^2) конструкції за одиницю часу при різниці температур середовищ, що їх розділяє конструкція, яка дорівнює 1 К.

Теплоємність масова - кількість теплоти, яку необхідно підвести чи відібрати від 1 кг матеріалу, щоб змінити його температуру на 1 К.

Коефіцієнт тепlostійкості - коефіцієнт, що визначає величину зміни температури у матеріалі при гармонійній зміні температури зовнішнього середовища з періодом 24 год.

Коефіцієнт паропроникності - коефіцієнт, що визначає кількість вологи, що передається у вигляді пари через одиницю площини (m^2) шару матеріалу за одиницю часу (год) при стаціональному градієнті перепаду парціальних тисків водяної пари (1 Па/м).

Коефіцієнт повітропроникності - коефіцієнт, що визначає кількість повітря, що передається через одиницю площини (m^2) шару матеріалу за одиницю часу (год) при стаціональному градієнті перепаду тисків повітря (1 Па/м).

Коефіцієнт тепловіддачі - коефіцієнт, що визначає кількість теплоти, що сприймається чи віддається одиницею площини (m^2) конструкції за одиницю часу при різниці температури середовища і температури поверхні конструкції, яка дорівнює 1 К.

Коефіцієнт теплозасвоєння - коефіцієнт, що визначає зміну температури матеріалу в конструкції при гармонійній зміні температури зовнішнього середовища з періодом 24 год.

Основне поле конструкції - масив огорожувальної конструкції, що визначає її опір тепlopередачі і не має тепlopровідних включень.

Тепlopровідне включення - елемент огорожувальної конструкції, розташований в її об'ємі паралельно напрямку теплового потоку, який має термічний опір, менший від термічного опору основного поля більше ніж на 20 %.

Термічна неоднорідність - наявність зон загальною площею більше ніж 2 % від внутрішньої поверхні конструкції з температурами, відмінними від середньозваженої температури основного поля більше ніж на 2 °C.

Термічно однорідна огорожувальна конструкція - одношарова чи багатошарова огорожувальна конструкція, що не має у своєму об'ємі тепlopровідних включень.

Термічно неоднорідна огорожувальна конструкція - огорожувальна конструкція окремого приміщення, що має у своєму об'ємі теплопровідні включення, які призводять до термічної неоднорідності.

Багатошарова огорожувальна конструкція - огорожувальна конструкція, що складається за своїм перерізом із шарів матеріалу, теплофізичні характеристики яких відрізняються одна від одного не менше ніж на 20 %.

Приведений опір теплопередачі - середньозважений по площі опір теплопередачі термічно неоднорідної огорожувальної конструкції, в якому враховується двомірне у перерізі конструкції перенесення теплоти і який визначається на підставі розрахунків чи результатів випробувань конструкції.

Лінійний коефіцієнт теплопередачі - коефіцієнт теплопередачі термічно неоднорідної огорожувальної конструкції, що враховує кількість теплоти, яка передається через теплопровідне включення при різниці температур середовищ, розділених конструкцією в 1 К, яка приведена до 1 м довжини теплопровідного включення і визначається на підставі розрахунків чи результатів випробувань конструкції.

Розрахункові умови експлуатації - розрахункові температура і вологість матеріалу, які визначають перенесення тепла і вологої через матеріал при його експлуатації в огорожувальних конструкціях.

Термомодернізація - комплекс ремонтно-будівельних робіт, спрямованих на підвищення теплотехнічних показників огорожувальних конструкцій і забезпечення їх відповідності чинним нормам.

Тепlostійкість конструкції - властивість конструкції зберігати відносну стабільність температури при коливаннях теплового потоку.

Тепlostійкість приміщенъ - властивість конструкції приміщення зберігати відносну стабільність температури при коливаннях температури навколошнього середовища та теплової енергії на опалення.

Замкнутий повітряний прошарок - прошарок, що надійно огорожений від повітря при міщення чи вулиці конструктивними шарами зі спеціальною герметизацією притулів і швів.

Енергетичний паспорт будинку - документ, що містить геометричні, енергетичні й тепло-технічні характеристики будинку, що запроектований або експлуатується, теплоізоляційної оболонки будинку та встановлює їх відповідність вимогам нормативних документів.

Енергетична ефективність будинку - властивість теплоізоляційної оболонки будинку та його інженерного обладнання забезпечувати оптимальні мікрокліматичні умови приміщенъ при фактичних або розрахункових витратах теплової енергії на опалення будинку.

Питомі витрати теплової енергії - показник енергетичної ефективності будинку, що визначає витрати теплової енергії на забезпечення оптимальних теплових умов мікроклімату в приміщеннях і відноситься до одиниці опалюваної площи або об'єму будинку.

Клас енергетичної ефективності - рівень енергетичної ефективності будинку за інтервалом значень питомої витрати теплової енергії на опалення будинку за опалювальний період.

Відбивна ізоляція - дво- або тришаровий матеріал, до складу якого входить теплоізоляційний шар із теплопровідністю не більше $0,05 \text{ Вт}/(\text{м} \cdot \text{К})$ з приформованим до його поверхні тонким шаром (шарами) матеріалу з високою відбивною властивістю (коефіцієнт чорноти $0,04\text{--}0,05$).

Коефіцієнт скління - відношення площи світлопрозорих конструкцій до загальної площи фасадної частини будинку

Термін ефективної експлуатації (розрахункова довговічність) теплоізоляційних виробів - експлуатаційний період, протягом якого вироби зберігають свої теплоізоляційні властивості на рівні проектних показників, що підтверджується результатами лабораторних випробувань і зазначено в умовних роках експлуатації (терміну служби).

ДОДАТОК В
(обов'язковий)

КАРТА-СХЕМА ТЕМПЕРАТУРНИХ ЗОН УКРАЇНИ

ДОДАТОК Г
(обов'язковий)

**ТЕПЛОВОЛОГІСНИЙ РЕЖИМ ПРИМІЩЕНЬ БУДИНКІВ І СПОРУД
В ОПАЛЮВАЛЬНИЙ ПЕРІОД**

Таблиця Г.1 - Градація вологісного режиму приміщень

Вологісний режим	Вологість внутрішнього повітря φ_B, %, за температури t_B		
	$t_B \leq 12^{\circ}\text{C}$	$12 < t_B \leq 24^{\circ}\text{C}$	$t_B > 24^{\circ}\text{C}$
Сухий	$\varphi_B < 60$	$\varphi_B < 50$	$\varphi_B < 40$
Нормальний	$60 \leq \varphi_B \leq 75$	$50 \leq \varphi_B \leq 60$	$40 \leq \varphi_B \leq 50$
Вологий	$75 < \varphi_B$	$60 < \varphi_B \leq 75$	$50 < \varphi_B \leq 60$
Мокрий	-	$75 < \varphi_B$	$60 < \varphi_B$

Таблиця Г.2 - Розрахункові значення температури й вологості повітря приміщень

Призначення будинків	Розрахункова температура внутрішнього повітря t_e, $^{\circ}\text{C}$	Розрахункове значення відносної вологості φ_B, %
Житлові	20	55
Громадські та адміністративні	20	50-60
Лікувальні й дитячі навчальні заклади	21	50
Дошкільні заклади	22	50

Примітка. При проектуванні огорожувальних конструкцій окремих приміщень розрахункові параметри температури й вологості повітря уточнюються з урахуванням вимог інших чинних нормативних документів.

**ДОДАТОК Д
(довідковий)**

**РОЗРАХУНКОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ
ТЕМПЕРАТУРИ НЕОПАЛЮВАНИХ
ПРИМІЩЕНЬ**

Розрахункова температура, °C, у неопалюваному приміщенні або об'ємі, що не опалюється або може не опалюватися за умови поквартирного регулювання теплоносія, визначається за формуллю

$$t_{\text{в2}} = \frac{t_{\text{в1}}(K_1 F_1 + K_2 F_2 + \dots + k_{11} L_{11} + k_{22} L_{22} + \dots) + t_3(K_a F_a + K_b F_b + \dots + k_{aa} L_{aa} + k_{bb} L_{bb} + \dots) + (K_T F_T) t_T}{(K_1 F_1 + K_2 F_2 + \dots + k_{11} L_{11} + k_{22} L_{22} + \dots) + (K_a F_a + K_b F_b + \dots + k_{aa} L_{aa} + k_{bb} L_{bb} + \dots) + (K_T F_T)}, \quad (\text{Д.1})$$

де L_{11} , L_{22} , ... - довжина теплопровідних включень, м, які межують з опалюваним об'ємом з температурою повітря $t_{\text{в1}}$;

L_{aa} , L_{bb} , ... - довжина теплопровідних включень, м, що межують із зовнішнім повітрям з температурою t_3 ;

K_1 , K_2 , ... - коефіцієнти теплопередачі огорожувальних конструкцій, Вт/(м² · К), із площею F_1 , F_2 , ..., які межують з опалювальним об'ємом;

K_a , K_b , ... - коефіцієнти теплопередачі огорожувальних конструкцій, Вт/(м² · К), із площею F_a , F_b , ..., які межують із зовнішнім повітрям з температурою t_3 ;

k_{11} , k_{22} , ... - лінійні коефіцієнти теплопередачі вузлів, Вт/(м · К), довжиною L_{11} , L_{22} , ..., які межують з опалюваним об'ємом з температурою повітря $t_{\text{в1}}$;

k_{aa} , k_{bb} , ... - лінійні коефіцієнти теплопередачі вузлів, Вт/(м · К), довжиною L_{aa} , L_{bb} , ..., які межують із зовнішнім повітрям з температурою t_3 ;

K_T - коефіцієнт теплопередачі трубопроводу, Вт/(м² · К), із площею поверхні F_T ;

t_T - температура теплоносія, °C.

ДОДАТОК Е
(обов'язковий)

**РОЗРАХУНКОВІ ЗНАЧЕННЯ КОЕФІЦІЄНТІВ ТЕПЛОВІДДАЧІ
 ВНУТРІШНЬОЇ α_v ТА ЗОВНІШНЬОЇ α_z ПОВЕРХОНЬ
 ОГОРОДЖУВАЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ**

Тип конструкції	Коефіцієнт тепловіддачі, Вт/(м ² · К)	
	α_v	α_z
Зовнішні стіни, дахи, покриття, перекриття над проїздами плоскі та з ребрами при відношенні висоти ребра h до відстані між гранями b сусідніх ребер		
$h/b \leq 0,3$	8,7	23
$h/b > 0,3$	7,6	23
Перекриття горищ та холодних підваль	8,7	12
Перекриття над холодними підвалами та технічними поверхами, що розташовані нижче рівня землі	8,7	6
Вікна, балконні двері, вітражі та світлопрозорі фасадні системи	8,0	23
Зенітні ліхтарі	9,9	23

**ДОДАТОК Ж
(обов'язковий)**

**РОЗРАХУНКОВІ ТЕМПЕРАТУРИ ЗОВНІШНЬОГО ПОВІТРЯ
(ДЛЯ ОЦІНКИ ТЕМПЕРАТУРНОГО РЕЖИМУ ТЕПЛОПРОВІДНИХ
ВКЛЮЧЕНЬ ОГОРОДЖУВАЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ,
ПОВІТРОПРОНИКНОСТІ
ТА ТЕПЛОСТИЙКОСТІ)**

Температурна зона	I	II
Розрахункова температура зовнішнього повітря, °C	мінус 22	мінус 19

**ДОДАТОК И
(обов'язковий)**

**РОЗРАХУНКОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПРИВЕДЕНОГО ОПОРУ ТЕПЛОПЕРЕДАЧІ
ОГОРОДЖУВАЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ**

І.1 Опір тепlopередачі термічно однорідної непрозорої огорожувальної конструкції розраховується за формулою

$$R_{\Sigma} = \frac{1}{\alpha_b} + \sum_{i=1}^n R_i + \frac{1}{\alpha_s} = \frac{1}{\alpha_b} + \sum_{i=1}^n \frac{\delta_i}{\lambda_{ip}} + \frac{1}{\alpha_s}, \quad (\text{І.1})$$

де α_b , α_s - коефіцієнти тепловіддачі внутрішньої і зовнішньої поверхонь огорожувальної конструкції, $\text{Вт}/(\text{м}^2 \cdot \text{К})$, які приймаються згідно з додатком Е;

R_i - термічний опір i -го шару конструкції, $\text{м}^2 \cdot \text{К}/\text{Вт}$;

λ_{ip} - тепlopровідність матеріалу i -го шару конструкції в розрахункових умовах експлуатації (згідно з додатком Л), $\text{Вт}/(\text{м} \cdot \text{К})$;

І.2 Приведений опір тепlopередачі термічно неоднорідної непрозорої огорожувальної конструкції розраховується за формулою:

$$R_{\Sigma \text{ пр}} = \frac{F_{\Sigma}}{\sum_{j=1}^J \frac{F_j}{\frac{1}{\alpha_b} + R_j + \frac{1}{\alpha_s}}} \quad (\text{І.2})$$

де R_j - термічний опір термічно однорідної зони, що визначається експериментально або на підставі результатів розрахунків двомірного (тримірного) температурного поля й розраховується за формулою

$$R_j = \frac{\bar{\tau}_{ej} - \bar{\tau}_{sj}}{q_j}, \quad (\text{І.3})$$

де $\bar{\tau}_{ej}$, $\bar{\tau}_{sj}$ - середні температури внутрішньої і зовнішньої поверхонь термічно однорідної зони, $^{\circ}\text{C}$ відповідно;

q_j - густина теплового потоку через термічно однорідну зону, $\text{Вт}/\text{м}^2$;

F_j - площа j -ї термічно однорідної зони, м^2 ;

F_{Σ} - площа огорожувальної конструкції, м^2 .

Для замкнутих повітряних прошарків R_j визначається згідно з таблицями І.1, І.2.

І.3 Для конструкцій з визначеними значеннями лінійного коефіцієнта тепlopередачі тепло провідних включень k_j , $\text{Вт}/(\text{м} \cdot \text{К})$, відповідно до таблиці І.3 приведений опір тепlopередачі розраховується за формулою

$$R_{\text{пп}} = \frac{F_{\Sigma}}{\sum_{i=1}^n \frac{1}{R_{\Sigma i}} F_i + \sum_{j=1}^m k_j L_j}, \quad (\text{І.4})$$

де k_j - лінійний коефіцієнт тепlopередачі, $\text{Вт}/(\text{м} \cdot \text{К})$, j -го тепlopровідного включення для конструкцій, що не включені в таблицю І.3, значення цього показника визначаються за результатами розрахунків двомірних (тримірних) температурних полів згідно з І.5;

L_j - лінійний розмір, м, j -го тепlopровідного включення за внутрішньою поверхнею термічне неоднорідної огорожувальної конструкції.

C.26 ДБН В.2.6-31:2006

Таблиця И.1 - Термічний опір замкнутого повітряного прошарку, $\text{m}^2 \cdot \text{K/Bt}$, залежно від розміщення в конструкції

Товщина повітряного прошарку, м	Розміщення прошарку			
	горизонтальне при потоці тепла знизу вгору та вертикальне		горизонтальне при потоці тепла згори донизу	
	середня температура повітря у прошарку			
	$\geq 0^\circ\text{C}$	$< 0^\circ\text{C}$	$\geq 0^\circ\text{C}$	$< 0^\circ\text{C}$
0,01	0,13	0,15	0,14	0,15
0,02	0,14	0,15	0,15	0,19
0,03	0,14	0,16	0,16	0,21
0,05	0,14	0,17	0,17	0,22
0,1	0,15	0,18	0,18	0,23
0,15	0,15	0,18	0,19	0,24
0,2-0,3	0,15	0,19	0,19	0,24

Таблиця И.2 - Термічний опір замкнутого повітряного прошарку, $\text{m}^2 \cdot \text{K/Bt}$, при встановленні відбивної ізоляції

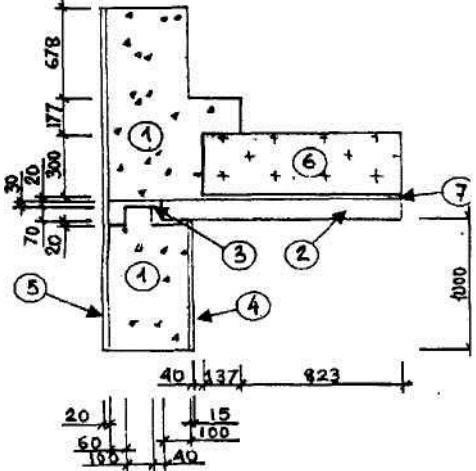
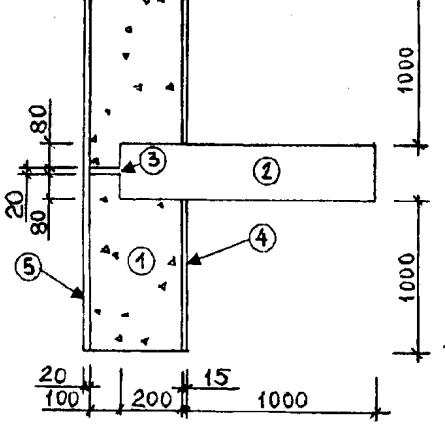
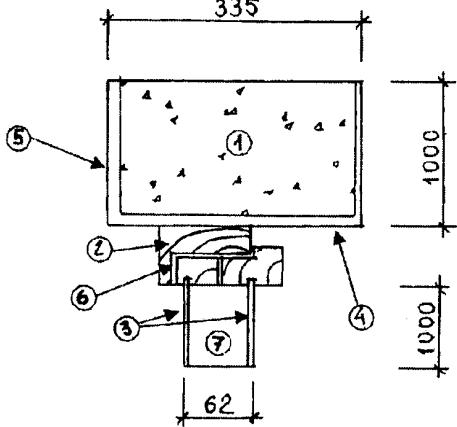
Кількість прошарків (автовшки від 3 мм до 10 мм)	Середня температура повітря прошарку	Тип відбивної ізоляції, товщина спіненого шару, мм					
		А (одностороння)*			Б (двостороння)		
		3	5	10	3	5	8
1	$\geq 0^\circ\text{C}$	0,34	0,48	0,84			
1	$< 0^\circ\text{C}$	0,3	0,4	0,79			
2	$\geq 0^\circ\text{C}$	0,79	1,0	1,3	0,85	1,39	1,49
2	$< 0^\circ\text{C}$	0,64	0,79	1,2	0,82	1,25	1,4

Примітка: * - Встановлення ізоляції відбивним шаром у бік приміщення.

Таблиця И.3 - Значення лінійних коефіцієнтів тепlop передачі k вузлів сполучення огорожувальних конструкцій

Тип вузла	Конструктивні елементи вузла	k вузла, $\text{Bt}/(\text{m} \cdot \text{K})$
1. Вузол сполучення балконної плити та зовнішніх стінових панелей		
	1 - керамзитобетон, $\rho = 1200 \text{ кг}/\text{м}^3$ 2 - заливобетон, $\rho = 2500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 3 - цементно-піщаний (далі - ЦП) розчин, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$ 4 - ЦП штукатурка, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$ 5 - опоряджувальний шар, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 6 - гіпсова плита, $\rho = 1200 \text{ кг}/\text{м}^3$ 7 - повітряний прошарок	$k_{\text{балкон}} = 0,44$

Тип вузла	Конструктивні елементи вузла	k вузла, $\text{Bt}/(\text{м} \cdot \text{K})$
2. Вузол сполучення цокольної стінової панелі з рядовою зовнішньою панеллю та з плитою перекриття над підвалом		
	1 - керамзитобетон, $\rho = 1200 \text{ кг}/\text{м}^3$ 2 - заливобетон, $\rho = 2500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 3 - ЦП розчин, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$ 4 - ЦП штукатурка, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$ 5 - опоряджувальний шар, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 6 - гіпсова плита, $\rho = 1200 \text{ кг}/\text{м}^3$ 7 - повітряний прошарок	$k_{\text{підвал}} = 0,16$
3. Вузол кутового сполучення стінових панелей		
	1 - керамзитобетон, $\rho = 1200 \text{ кг}/\text{м}^3$ 2 - заливобетон, $\rho = 2500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 3 - ЦП розчин, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$ 4 - ЦП штукатурка, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$ 5 - опоряджувальний шар, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$	$k_{\text{кута}} = 0,23$
4. Вузол горизонтального стику стінових панелей у рівні міжповерхового перекриття		
	1 - керамзитобетон, $\rho = 1200 \text{ кг}/\text{м}^3$ 2 - заливобетон, $\rho = 2500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 3 - ЦП розчин, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$ 4 - ЦП штукатурка, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$ 5 - опоряджувальний шар, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 6 - гіпсова плита, $\rho = 1200 \text{ кг}/\text{м}^3$ 7 - повітряний прошарок	$k_{\text{перекр}} = 0,34$

Тип вузла	Конструктивні елементи вузла	k вузла, $\text{Вт}/(\text{м} \cdot \text{K})$
5. Вузол сполучення парапетної стінової панелі з рядовою та з плитою перекриття верхнього поверху		
	1 - керамзитобетон, $\rho = 1200 \text{ кг}/\text{м}^3$ 2 - заливобетон, $\rho = 2500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 3 - ЦП розчин, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$ 4 - ЦП штукатурка, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$ 5 - опоряджувальний шар, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 6 - гіпсова плита, $\rho = 1200 \text{ кг}/\text{м}^3$ 7 - повітряний прошарок	$k_{\text{парапет}} = 0,39$
6. Вузол вертикального стику зовнішніх стінових панелей з внутрішніми стіновими панелями		
	1 - керамзитобетон, $\rho = 1200 \text{ кг}/\text{м}^3$ 2 - заливобетон, $\rho = 2500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 3 - ЦП розчин, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 4 - ЦП штукатурка, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$ 5 - опоряджувальний шар, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$	$k_{\text{верт. стик}} = 0,32$
7. Вузол сполучення віконного блока зі стіновою панеллю		
	1 - керамзитобетон, $\rho = 1200 \text{ кг}/\text{м}$ 2 - дерево, $\rho = 500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 3 - скло, $\rho = 2500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 4 - ЦП штукатурка, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$ 5 - опоряджувальний шар, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 6 - герметик, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 7 - повітряний прошарок	$k_{\text{вікно}} = 0,29$

Тип вузла	Конструктивні елементи вузла	k вузла, $\text{Bt}/(\text{м} \cdot \text{K})$
8. Вузол сполучення плити перекриття з зовнішньою стіною з цегли		
	1 - цегляна стіна, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 2 - ЦП штукатурка, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$ 3 - заливобетонна плита перекриття, $\rho = 2500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 4 - паркетні дошки, $\rho = 500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 5 - лаги з дощок на звукоізоляційних прокладках, $\rho = 500 \text{ кг}/\text{м}^3$	$k_{\text{перек}} = 0,44$
9. Вузол кутового сполучення зовнішніх стін з цегли		
	1 - цегляна стіна, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 2 - ЦП штукатурка, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$	$k_{\text{кута}} = 0,31$
10. Вузол сполучення зовнішньої та внутрішньої стін з цегли		
	1 - цегляна стіна, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 2 - ЦП штукатурка, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 3 - внутрішня стіна з цегли, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$	$k_{\text{перегородки}} = 0,49$

Тип вузла	Конструктивні елементи вузла	k вузла, Вт/(м · К)
11. Вузол сполучення залізобетонної балконної плити та цегляної стіни		
	1 - залізобетонна панель перекриття, $\rho = 2500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 2 - балконна плита, $\rho = 2500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 3 - цегляне мурування, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 4 - залізобетонні перемички, $\rho = 2500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 5 - анкер, $\rho = 7850 \text{ кг}/\text{м}^3$ 6 - ЦП розчин, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$	k балкона = 0,58
12. Вузол сполучення верха вікна з цегляною стіною		
	1 - цегляне мурування, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 2 - залізобетонні перемички, $\rho = 2500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 3 - віконна коробка з дерева, $\rho = 500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 4 - герметик, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 5 - рама дерев'яна, $\rho = 500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 6 - скло, $\rho = 2500 \text{ кг}/\text{м}^3$	k верха вікна = 1,19
13. Вузол сполучення низу вікна з цегляною стіною		
	1 - цегляне мурування, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 2 - металевий підсилювач, $\rho = 7850 \text{ кг}/\text{м}^3$ 3 - злив з оцинкованої сталі, $\rho = 7850 \text{ кг}/\text{м}^3$ 4 - віконна коробка, $\rho = 500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 5 - скло, $\rho = 2500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 6 - рама дерев'яна, $\rho = 500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 7 - підвіконна дошка, $\rho = 500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 8 - рубероїд, $\rho = 600 \text{ кг}/\text{м}^3$ 9 - ЦП штукатурка, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$	k низу вікна = 0,55

Тип вузла	Конструктивні елементи вузла	k вузла, Вт/(м · К)
14. Вузол сполучення зовнішньої стіни з цегли зі сумісною покрівлею		
	1 - цегляне мурування, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 2 - покриття з рубероїду та гравію, утопленого в бітум, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 3 - керамзитобетон, $\rho = 1200 \text{ кг}/\text{м}^3$ 4 - залізобетонна плита покріття, $\rho = 2500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 5 - ЦП штукатурка, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$	$k_{\text{покрівлі}} = 0,48$
15. Вузол вертикального стику внутрішніх стінових панелей		
	1 - залізобетонні плити, $\rho = 2500 \text{ кг}/\text{м}^3$ 2 - ЦП штукатурка, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$	$k_{\text{вн.стін.пан.}} = 0,69$
16. Вузол вертикального стику внутрішніх стін з цегли		
	1 - внутрішні стіни з цегли, $\rho = 1800 \text{ кг}/\text{м}^3$ 2 - ЦП штукатурка, $\rho = 1600 \text{ кг}/\text{м}^3$	$k_{\text{вн.цегл.стіна}} = 0,42$

І.4 Порядок визначення лінійного коефіцієнта тепlopопередачі k , Вт/(м · К)

І.4.1 Визначають густину теплового потоку $\bar{q}_1$ і $\bar{q}_2$, Вт/м², через кожний вузол (стик) конструкції огороження, утворений перетином суміжних термічно однорідних конструкцій, протяжністю L , м, з відомими теплотехнічними характеристиками (рисунок І.1).

І.4.2 Густину теплового потоку, що проходить через огорожувальну конструкцію з теплопровідним включенням, $q_{\text{заг}}$, Вт/м², визначають на підставі результатів розрахунків

C.32 ДБН В.2.6-31:2006

двохрівного температурного поля. Середнє значення густини теплового потоку, що проходить через теплопровідне включення (вузол, стик), $\bar{q}_{tb}$, Вт/м², визначають за формулою:

$$\bar{q}_{tb} = q_{заг} \cdot (\bar{q}_1 + \bar{q}_2). \quad (И.5)$$

Лінійний коефіцієнт тепlopерації визначають за формулою:

$$k = \frac{\bar{q}_{tb} \cdot A}{t_b - t_3}, \quad (И.6)$$

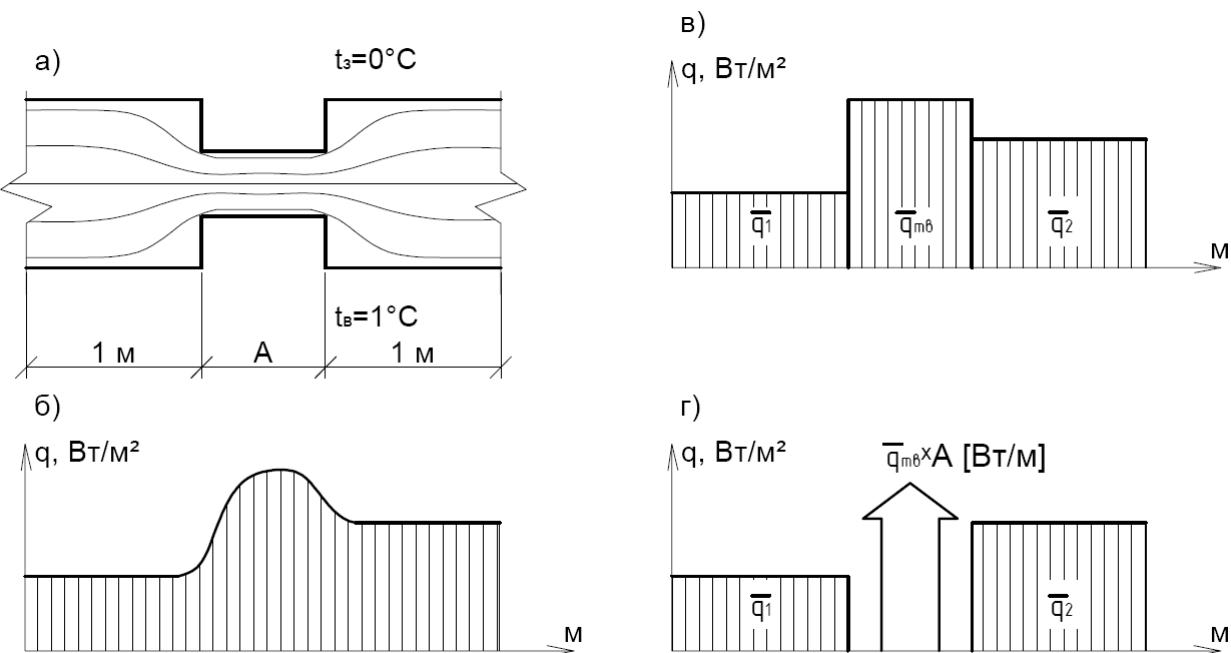
де А – ширина теплопровідного включення, м;

t_b , t_3 – відповідно внутрішня та зовнішня температури повітря, °C.

І.5 Загальні втрати тепла через огорожувальну конструкцію з теплопровідним включенням визначаються за формулою

$$Q_{заг} = \left(\sum_{i=1}^3 \frac{F_j}{R_{\Sigma j}} + k_j L_j \right) (t_b - t_3), \quad (И.7)$$

де $R_{\Sigma j}$, F_j - опір тепlopерації та площа j -го фрагмента основного поля конструкції.

а) температурне поле вузла;

б) епюра густини теплового потоку вузла;

в) модель визначення густини теплового потоку вузла;

г) густина теплового потоку з використанням поняття лінійного коефіцієнта тепlopерації.

Рисунок И.1 – Принципи моделювання при визначенні лінійного коефіцієнта тепlopерації.

**ДОДАТОК К
(обов'язковий)**

**ВОЛОГІСНІ УМОВИ ЕКСПЛУАТАЦІЇ МАТЕРІАЛУ В ОГОРОДЖУВАЛЬНИХ
КОНСТРУКЦІЯХ**

Вологісний режим приміщення за додатком Г (табл. Г1)	Умови експлуатації
Сухий	А
Нормальний	Б
Вологий	Б
Мокрий	Б

Примітка. Матеріали внутрішніх конструкцій будинків із нормальним режимом експлуатації розраховуються для умов експлуатації А.

ДОДАТОК Л
(обов'язковий)

РОЗРАХУНКОВІ ТЕПЛОФІЗИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

Таблиця Л.1 - ЗНАЧЕННЯ РОЗРАХУНКОВИХ ТЕПЛОФІЗИЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК

№ з/п	Назва матеріалу	Характеристика в сухому стані			Розрахунковий вміст вологи за масою в умовах ек- сплуатації <i>w</i> , %	Розрахункові характеристики в умовах експлуатації						
		густина <i>ρ₀</i> , кг/м³	питома теплоєм- ність <i>c₀</i> , кДж/(кг·К)	теплопро- відність <i>λ₀</i> Вт/(м·К)		теплопровідність <i>λₚ</i> , Вт/(м·К)		Коефіцієнт теп- лозасвоєння <i>s</i> , Вт/(м²·К)		коефіцієнт паропро- никності <i>μ</i> , мг/(м·год·Па)		
		A	B	A		A	B	A	B	A, B		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1 ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНІ												
1.1 Волокнисті матеріали												
1	Плити з мінеральної вати на синтетичному зв'язуючому ногофрованої структури	75	0,84	0,047	2	5	0,055	0,062	0,55	0,61	0,55	
		125	0,84	0,049	2	5	0,060	0,070	0,73	0,82	0,49	
		150	0,84	0,044	2	5	0,055	0,066	0,75	0,87	0,45	
		175	0,84	0,046	2	5	0,058	0,072	0,83	0,98	0,41	
		200	0,84	0,049	2	5	0,064	0,081	0,93	1,11	0,37	
2	Плити з мінеральної вати на синтетичному зв'язуючому гофрованої структури	175	0,84	0,051	2	5	0,065	0,079	0,88	1,04	0,40	
		200	0,84	0,053	2	5	0,071	0,087	0,98	1,16	0,36	
3	Плити мінераловатні гофрованої структури	70	0,84	0,042	2	5	0,050	0,055	0,49	0,54	0,54	
		100	0,84	0,043	2	5	0,053	0,060	0,60	0,68	0,48	
		170	0,84	0,045	2	5	0,059	0,070	0,82	0,97	0,41	
4	Плити з мінеральної вати на синтетичному зв'язочому (вміст зв'язуючого за масою від 6,5 % до 8,0 %)	150	0,84	0,044	2	5	0,054	0,064	0,76	0,88	0,45	
		170	0,84	0,045	2	5	0,055	0,065	0,82	0,97	0,42	
		180	0,84	0,046	2	5	0,056	0,066	0,86	1,02	0,40	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
5	Плити з мінеральної вати на синтетичному зв'язочому (вміст зв'язуючого за масою від 4,0 % до 5,0 %)	20	0,84	0,044	0,5	1,0	0,048	0,049	0,25	0,26	0,56
		30	0,84	0,043	0,5	1,0	0,046	0,047	0,30	0,31	0,55
		50	0,84	0,042	0,5	1,0	0,045	0,046	0,39	0,40	0,54
		80	0,84	0,041	0,5	1,0	0,044	0,045	0,50	0,53	0,49
		110	0,84	0,042	0,5	1,0	0,045	0,047	0,56	0,57	0,45
		190	0,84	0,043	0,5	1,0	0,047	0,052	0,78	0,82	0,32
6	Плити з мінеральної вати на синтетичному зв'язочому (вміст зв'язуючого за масою від 3,5 % до 4,2 %)	30	0,84	0,040	0,5	1,0	0,044	0,045	0,29	0,30	0,55
		50	0,84	0,039	0,5	1,0	0,041	0,042	0,36	0,37	0,52
		70	0,84	0,037	0,5	1,0	0,039	0,040	0,42	0,43	0,50
		110	0,84	0,038	0,5	1,0	0,043	0,044	0,55	0,56	0,45
		140	0,84	0,039	0,5	1,0	0,044	0,045	0,62	0,61	0,41
		180	0,84	0,040	0,5	1,0	0,047	0,048	0,72	0,75	0,34
		220	0,84	0,041	0,5	1,0	0,048	0,050	0,81	0,84	0,32
7	Плити негорючі теплоізоляційні базальто-волокнисті	40	0,84	0,045	2	5	0,053	0,059	0,58	0,66	0,53
		90	0,84	0,041	2	5	0,050	0,054	0,48	0,54	0,50
8	Мати прошивні із мінеральної вати теплоізоляційні	75	0,84	0,048	2	5	0,060	0,064	0,55	0,61	0,49
		125	0,84	0,050	2	5	0,064	0,070	0,73	0,82	0,30
9	Мати мінераловатні прошивні будівельні	70	0,84	0,041	2	5	0,049	0,054	0,48	0,54	0,49
		95	0,84	0,043	2	5	0,053	0,059	0,58	0,66	0,40
10	Мати прошивні теплоізоляційні	50	0,84	0,038	2	5	0,045	0,048	0,39	0,43	0,59
11	Плити зі скляного штапельного волокна, одержаного вертикальним роздувом	30	0,84	0,047	2	5	0,061	0,065	0,35	0,39	0,61
		75	0,84	0,047	2	5	0,062	0,067	0,56	0,62	0,58
		160	0,84	0,052	2	5	0,064	0,070	0,83	0,93	0,53
		190	0,84	0,057	2	5	0,070	0,073	0,95	1,03	0,50
12	Плити зі скляного штапельного волокна, одержаного центрифугально-фільтерно-дуттєвим способом (ЦФДС) (вміст зв'язуючого за масою, від 3,5 % до 4,0 %)	15	0,84	0,040	1	4	0,050	0,051	0,21	0,23	0,61
		55	0,84	0,038	1	4	0,045	0,048	0,38	0,42	0,49
		140	0,84	0,040	1	4	0,049	0,051	0,66	0,73	0,41

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	Плити зі скляного штапельного волокна, одержаного ЦФДС (вміст зв'язуючого за масою від 4,0 % до 4,5 %)	20	0,84	0,039	1	3	0,043	0,047	0,25	0,27	0,55
		80	0,84	0,037	1	4	0,042	0,049	0,48	0,52	0,47
14	Мати зі скляного штапельного волокна, одержаного ЦФДС (вміст зв'язуючого за масою від 3,5 % до 4,0 %)	10	0,84	0,043	1	4	0,050	0,053	0,18	0,19	0,55
15	Мати зі скляного штапельного волокна, одержаного ЦФДС (вміст зв'язуючого за масою від 4,0 % до 4,5 %)	10	0,84	0,046	1	3	0,051	0,054	0,19	0,20	0,69
		15	0,84	0,043	1	3	0,047	0,052	0,23	0,24	0,60
16	Мати зі скляного штапельного волокна, одержаного вертикальним роздувом	25	0,84	0,047	2	5	0,061	0,065	0,32	0,35	0,62
		35	0,84	0,047	2	5	0,060	0,064	0,38	0,41	0,60
		40	0,84	0,047	2	5	0,061	0,065	0,45	0,49	0,60
17	Вироби теплоізоляційні скловолокнисті	45	0,84	0,037	2	5	0,044	0,046	0,36	0,40	0,60
18	Вата мінеральна	80	0,84	0,045	2	5	0,060	0,064	0,55	0,61	0,40
		100	0,84	0,050	2	5	0,064	0,070	0,71	0,80	0,30

1.2 Полімерні матеріали

19	Плити пінополістирольні	15	1,34	0,040	2	10	0,045	0,055	0,28	0,33	0,05
		25	1,34	0,038	2	10	0,043	0,053	0,34	0,40	0,05
		35	1,34	0,037	2	10	0,041	0,050	0,40	0,46	0,05
		50	1,34	0,034	2	10	0,040	0,045	0,46	0,53	0,05
20	Плити пінополістирольні екструзійні	50	1,34	0,033	2	10	0,038	0,043	0,47	0,54	0,02
		80	1,34	0,035	2	10	0,041	0,049	0,59	0,73	0,02
21	Плити пінополістирольні екструзійні	20	1,34	0,037	2	10	0,039	0,041	0,29	0,32	0,02
		25	1,34	0,036	2	10	0,038	0,040	0,32	0,36	0,02
		30	1,34	0,035	2	10	0,037	0,039	0,34	0,39	0,02
22	Плити пінополістирольні екструзійні	39	1,45	0,034	1	2	0,037	0,037	0,40	0,40	0,025
23	Блоки пінополістирольні	20	1,45	0,038	2	10	0,044	0,045	0,24	0,35	0,04
		30	1,45	0,035	2	10	0,041	0,043	0,29	0,42	0,04

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
24	Вироби з жорсткого пінополіуретану	40	1,47	0,029	2	5	0,040	0,040	0,40	0,42	0,05
		60	1,47	0,035	2	5	0,041	0,041	0,53	0,55	0,05
		80	1,47	0,041	2	5	0,050	0,050	0,67	0,70	0,05
25	Плити з резольно-формальдегідного пінопласти	40	1,68	0,038	5	20	0,041	0,060	0,48	0,66	0,23
		50	1,68	0,041	5	20	0,050	0,064	0,59	0,77	0,23
		100	1,68	0,047	5	20	0,052	0,076	0,85	1,18	0,15
26	Вироби зі спіненої карбамідно-формальдегідної смоли	15	1,68	0,047	7	30	0,058	0,064	0,27	0,34	0,51
		25	1,68	0,043	7	30	0,063	0,074	0,36	0,47	0,42
		30	1,68	0,041	7	30	0,070	0,085	0,42	0,56	0,40
27	Вироби зі спіненого пінополіетилену	30	1,34	0,043	2	5	0,044	0,047	0,30	0,33	0,02
		50	1,34	0,039	2	5	0,042	0,045	0,38	0,41	0,02
28	Вироби зі спіненого хімічно зшитого пінополіетилену	30	1,34	0,038	2	5	0,042	0,043	0,38	0,40	0,02

1.3 Вироби з природної органічної та неорганічної сировини

29	Вироби перлітофосфогельові	200	1,05	0,064	3	12	0,070	0,090	1,10	1,43	0,23
		300	1,05	0,076	3	12	0,080	0,120	1,43	2,02	0,20
30	Блоки полістиролбетонні стінові	200	1,06	0,065	4	8	0,070	0,080	1,12	1,28	0,12
		300	1,06	0,085	4	8	0,090	0,110	1,55	1,83	0,10
		600	1,06	0,145	4	8	0,175	0,200	3,07	3,49	0,068
31	Вироби теплоізоляційні перлітоцементні та перлітогіпсові	300	0,84	0,075	10	15	0,098	0,108	0,92	1,26	0,198
		450	0,84	0,086	10	15	0,118	0,202	1,89	2,63	0,18
32	Вироби перлітобентонітові теплоізоляційні	250	0,84	0,072	10	15	0,083	0,091	1,38	1,55	0,20
		300	0,84	0,082	10	15	0,098	0,110	1,64	1,85	0,15
		400	0,84	0,110	10	15	0,140	0,160	2,26	2,59	0,10
33	Блоки перлітобетонні стінові	500	0,84	0,084	10	15	0,110	0,130	2,24	2,63	0,33
		600	0,84	0,090	10	15	0,120	0,140	2,57	3,01	0,30
		650	0,84	0,093	10	15	0,130	0,150	2,78	3,22	0,29

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
34	Вироби цементополістирольні	250	0,84	0,066	4	8	0,09	0,1	1,29	1,45	0,1
		300	0,84	0,076	4	8	0,10	0,11	1,53	1,74	0,095
		400	0,84	0,096	4	8	0,12	0,15	2,02	2,33	0,08
		500	0,84	0,116	4	8	0,14	0,19	2,53	2,95	0,070
		550	0,84	0,126	4	8	0,15	0,21	2,78	3,28	0,068
35	Піноскло	160	0,84	0,059	0,5	1	0,060	0,061	0,80	0,81	0
36	Блоки кремнезитоцементні	300	0,84	0,073	3	6	0,08	0,086	1,30	1,43	0,29
		400	0,84	0,083	3	6	0,09	0,096	1,59	1,75	0,23
		500	0,84	0,093	3	6	0,10	0,11	1,87	2,1	0,17
37	Вироби з арболіту на портландцементі	300	2,30	0,07	10	15	0,11	0,14	2,56	2,99	0,30
		400	2,30	0,08	10	15	0,13	0,16	3,21	3,70	0,26
		600	2,30	0,12	10	15	0,18	0,23	4,63	5,43	0,11
		800	2,30	0,16	10	15	0,24	0,3	6,17	7,16	0,11
38	Плити теплоізоляційні очеретяні	200	2,30	0,06	10	15	0,07	0,09	1,67	1,96	0,49
		300	2,30	0,07	10	15	0,09	0,14	2,31	2,99	0,45
39	Вироби перлітобітумні теплоізоляційні	300	1,68	0,087	1	2	0,09	0,099	1,84	1,95	0,04
		400	1,68	0,111	1	2	0,12	0,13	2,45	2,59	0,04
40	Плити деревноволокнисті та деревностружкові	200	2,30	0,06	10	12	0,07	0,08	1,67	1,81	0,24
		400	2,30	0,08	10	12	0,11	0,13	2,95	3,26	0,19
		600	2,30	0,11	10	12	0,13	0,16	3,93	4,43	0,13
		800	2,30	0,13	10	12	0,19	0,23	5,49	6,13	0,12
		1000	2,30	0,15	10	12	0,23	0,29	6,75	7,7	0,12
1.4 Бетони теплоізоляційні											
41	Бетони ніздрюваті	200	0,84	0,065	4	6	0,069	0,074	1,01	1,08	0,28
		300	0,84	0,08	4	6	0,09	0,10	1,41	1,48	0,26
		400	0,84	0,10	4	6	0,11	0,13	1,84	2,1	0,23
		500	0,84	0,12	4	6	0,15	0,16	2,38	2,48	0,20

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
42	Вермикулітобетон	400	0,84	0,09	8	13	0,11	0,13	1,94	2,29	0,19
		600	0,84	0,14	8	13	0,16	0,17	2,87	3,21	0,15
		800	0,84	0,21	8	13	0,23	0,26	3,97	4,58	0,12
1.5 Матеріали теплоізоляційні засипні											
43	Щебінь перлітовий	300	0,84	0,112	1	2	0,115	0,12	1,42	1,51	0,26
44	Гравій шлаковий	300	0,84	0,112	1	3	0,12	0,13	1,56	1,65	0,22
45	Щебінь шлаковий	350	0,84	0,162	1	3	0,17	0,19	2,00	2,16	0,21
46	Щебінь вермикулітовий	250	0,84	0,112	2	3	0,13	0,15	1,48	1,62	0,26
47	Гравій керамзитовий	200	0,84	0,099	2	3	0,11	0,12	1,22	1,3	0,26
		300	0,84	0,14	2	3	0,12	0,13	1,56	1,66	0,25
		400	0,84	0,12	2	3	0,13	0,14	1,87	1,99	0,24
		600	0,84	0,14	2	3	0,17	0,2	2,62	2,91	0,23
		800	0,84	0,18	2	3	0,21	0,23	3,36	3,6	0,21
48	Щебінь шлакопемзозовий	400	0,84	0,17	2	3	0,21	0,23	2,35	2,52	0,24
49	Пісок вермикулітовий	100	0,84	0,064	1	3	0,076	0,08	0,7	0,75	0,3
		200	0,84	0,076	1	3	0,09	0,11	1,08	1,24	0,23
50	Пісок для будівельних робіт	1600	0,84	0,35	1	2	0,47	0,58	6,95	7,91	0,17
1.6 Розчини теплоізоляційні											
51	Розчини цементно-перлітові	600	0,84	0,14	10	15	0,19	0,23	3,24	3,84	0,17
		800	0,84	0,16	7	12	0,21	0,26	3,73	4,51	0,16
		1000	0,84	0,21	7	12	0,26	0,30	4,64	5,42	0,15
52	Розчини гіпсоперлітові	400	0,84	0,09	6	10	0,13	0,15	2,03	2,35	0,53
		500	0,84	0,12	6	10	0,15	0,19	2,44	2,95	0,43
53	Розчини цементно-кремнезитові	200	0,84	0,063	4	8	0,072	0,08	1,03	1,17	0,35
		300	0,84	0,073	4	8	0,082	0,09	1,34	1,52	0,29
54	Розчини цементно-шлакові	1200	0,84	0,35	2	4	0,47	0,58	6,16	7,15	0,14
		1400	0,84	0,41	2	4	0,52	0,64	7,0	8,11	0,11

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
55	Розчини цементно-пінополістирольні	600	0,84	0,10	4	10	0,12	0,17	2,33	3,06	0,07
2 КОНСТРУКЦИНО-ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ											
2.1 Бетони ніздрюваті											
56	Бетони ніздрюваті	500	0,84	0,12	4	6	0,15	0,16	2,38	2,48	0,20
		600	0,84	0,13	4	6	0,16	0,18	2,65	2,9	0,17
		700	0,84	0,18	6	8	0,24	0,27	3,66	3,98	0,16
		800	0,84	0,21	6	8	0,27	0,30	4,16	4,51	0,14
		900	0,84	0,24	6	8	0,33	0,36	4,82	5,23	0,12
		1000	0,84	0,29	8	12	0,38	0,44	5,72	6,59	0,11
		1100	0,84	0,34	10	15	0,45	0,51	6,74	7,74	0,1
		1200	0,84	0,38	10	15	0,49	0,55	7,37	8,48	0,09
57	Газо- та пінозолобетон	1000	0,84	0,23	15	22	0,44	0,5	6,86	8,01	0,098
		1200	0,84	0,29	15	22	0,52	0,58	8,17	9,46	0,075
2.2 Бетони легкі											
58	Керамзитобетон на керамзитовому піску	500	0,84	0,14	5	10	0,17	0,23	2,55	3,25	0,3
		600	0,84	0,16	5	10	0,20	0,26	3,03	3,78	0,26
		800	0,84	0,21	5	10	0,24	0,31	3,83	4,77	0,19
		1000	0,84	0,27	5	10	0,33	0,41	5,03	6,13	0,14
		1200	0,84	0,36	5	10	0,44	0,52	6,36	7,57	0,11
		1400	0,84	0,47	5	10	0,56	0,65	7,75	9,14	0,098
		1600	0,84	0,58	5	10	0,67	0,79	9,06	10,77	0,09
		1800	0,84	0,66	5	10	0,80	0,92	10,5	12,33	0,09
59	Керамзитобетон на кварцовому піску з поризацією	800	0,84	0,23	4	8	0,29	0,35	4,13	4,9	0,075
		1000	0,84	0,33	4	8	0,41	0,47	5,49	6,35	0,075
		1200	0,84	0,41	4	8	0,52	0,58	6,77	7,72	0,075
60	Керамзитобетон на перлітовому піску	800	0,84	0,22	9	13	0,29	0,35	4,54	5,32	0,17
		1000	0,84	0,28	9	13	0,35	0,41	5,57	6,43	0,15

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
61	Керамзитошлакобетон	1000	0,84	0,25	4	8	0,33	0,41	5,06	5,91	0,15
62	Перлітобетон	600	0,84	0,12	10	15	0,19	0,23	3,24	3,84	0,3
		800	0,84	0,16	10	15	0,27	0,33	4,45	5,32	0,26
		1000	0,84	0,22	10	15	0,33	0,38	5,5	6,38	0,19
		1200	0,84	0,29	10	15	0,44	0,5	6,96	8,01	0,15
63	Шлакопемзобетон	1000	0,84	0,23	5	8	0,31	0,37	4,87	5,63	0,11
		1200	0,84	0,29	5	8	0,37	0,44	5,83	6,73	0,11
		1400	0,84	0,35	5	8	0,44	0,52	6,87	7,9	0,098
		1600	0,84	0,41	5	8	0,52	0,63	7,98	9,29	0,09
64	Бетон на доменних гранулюваних шлаках	1200	0,84	0,35	5	8	0,47	0,52	6,57	7,31	0,11
		1400	0,84	0,41	5	8	0,52	0,58	7,46	8,34	0,098
		1600	0,84	0,47	5	8	0,58	0,64	8,43	9,37	0,09
65	Бетон на зольному гравії	1000	0,84	0,24	5	8	0,30	0,35	4,79	5,48	0,12
		1200	0,84	0,35	5	8	0,41	0,47	6,14	6,95	0,11
		1400	0,84	0,47	5	8	0,52	0,58	7,46	8,34	0,09
2.3 Вироби гіпсові											
66	Плити з гіпсу	1000	0,84	0,23	4	6	0,29	0,35	4,62	5,28	0,11
		1200	0,84	0,35	4	6	0,41	0,47	6,01	6,7	0,1
67	Листи гіпсокартонні	800	0,84	0,15	4	6	0,19	0,21	3,34	3,66	0,075
2.4 Вироби бетонні											
68	Блоки кремнезитоцементні	700	0,84	0,2	4	8	0,21	0,23	3,28	3,63	0,19
		800	0,84	0,21	4	8	0,22	0,24	3,59	4,05	0,17
		1000	0,84	0,23	4	8	0,23	0,27	4,28	4,81	0,13
		1200	0,84	0,25	4	8	0,27	0,29	4,87	5,45	0,11
2.5 Деревина та вироби з неї											
69	Сосна та ялина поперек волокон	500	2,3	0,09	15	20	0,14	0,18	3,87	4,54	0,06
70	Сосна та ялина уздовж волокон	500	2,3	0,18	15	20	0,29	0,35	5,56	6,33	0,32

С.42 ДБН В.2.6-31:2006

Продовження таблиці Л.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
71	Дуб поперек волокон	700	2,3	0,10	10	15	0,18	0,23	5,0	5,86	0,05
72	Дуб уздовж волокон	700	2,3	0,23	10	15	0,35	0,41	6,9	7,83	0,3
73	Фанера клесна	600	2,3	0,12	10	13	0,15	0,18	4,22	4,73	0,02
74	Картон облицювальний	1000	2,3	0,18	5	10	0,21	0,23	6,2	6,75	0,06
75	Картон будівельний багатошаровий	650	2,3	0,13	6	12	0,15	0,18	4,26	4,89	0,083
2.6 Цегляна кладка з порожнистої цегли											
76	Керамічної порожнистої густиноро 1400 кг/м ³ (брутто) на цементно-піщаному розчині	1600	0,88	0,47	1	2	0,58	0,64	7,91	8,48	0,14
77	Керамічної порожнистої густиноро 1300 кг/м ³ (брутто) на цементно-піщаному розчині	1400	0,88	0,41	1	2	0,52	0,58	7,01	7,56	0,16
78	Керамічної порожнистої густиноро 1000 кг/м ³ (брутто) на цементно-піщаному розчині	1200	0,88	0,35	1	2	0,47	0,52	6,16	6,62	0,17
2.7 Кладка з виробів бетонних											
79	3 блоків керамзитошлакобетонних на цементно-піщаному розчині густиноро 800 кг/м ³ (брутто) густиноро 850 кг/м ³ (брутто)	1350	0,88	0,34	1	2	0,46	0,51	5,95	6,41	0,15
		1400	0,88	0,31	1	2	0,37	0,43	5,06	5,91	0,15
80	3 блоків кремнезитоцементних на вапняному розчині із сіпорового та кварцевого піску	400	0,88	0,085	3	6	0,09	0,092	1,62	1,74	0,22
3 МАТЕРІАЛИ КОНСТРУКЦІЙНІ											
3.1 Бетони конструкційні											
81	Залізобетон	2500	0,84	1,69	2	3	1,92	2,04	17,98	18,95	0,03
82	Бетон на гравії або щебені з природного каменю	2400	0,84	1,51	2	3	1,74	1,86	16,77	17,88	0,03
3.2 Розчини будівельні											
83	Розчин цементно-піщаний	1600	0,84	0,47	2	4	0,70	0,81	8,69	9,76	0,12
84	Розчин складний (пісок, вапно, цемент)	1700	0,84	0,52	2	4	0,70	0,87	8,95	10,42	0,098
85	Розчин вапняно-піщаний	1800	0,84	0,58	2	4	0,76	0,93	9,6	11,09	0,09
3.3 Облицювання природним каменем та керамічною плиткою											
86	Плити та вироби з природного каменю: - граніт, гнейс та базальт	2800	0,88	3,49	0	0	3,49	3,49	25,04	25,04	0,008
87	- мармур	2800	0,88	2,91	0	0	2,91	2,91	22,86	22,86	0,008

С.43 ДБН В.2.6-31:2006

Продовження таблиці Л. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
88	- вапняк	1600	0,88	0,58	2	3	0,73	0,81	9,06	9,75	0,09
		1800	0,88	0,70	2	3	0,93	1,05	10,85	11,77	0,075
		2000	0,88	0,93	2	3	1,16	1,28	12,77	13,7	0,06
89	- туф	1000	0,88	0,21	3	5	0,24	0,29	4,2	4,8	0,11
		1200	0,88	0,27	3	5	0,35	0,41	5,55	6,25	0,11
		1400	0,88	0,33	3	5	0,43	0,52	6,64	7,6	0,098
		1600	0,88	0,41	3	5	0,52	0,64	7,81	9,02	0,09
		1800	0,88	0,56	3	5	0,7	0,81	9,61	10,76	0,083
		2000	0,88	0,76	3	5	0,93	1,05	11,68	12,92	0,075
90	Плити керамічні для підлоги	2000	0,88	0,89	3	5	0,96	1,1	11,63	12,55	0,06
3.4 Кладка цегляна з повнотілої цегли											
91	Глиняної звичайної на цементно-піщаному розчині	1800	0,88	0,56	1	2	0,70	0,81	9,2	10,12	0,11
92	Глиняної звичайної на цементно-шлаковому розчині	1700	0,88	0,52	1,5	3	0,64	0,76	8,64	9,7	0,12
93	Глиняної звичайної на цементно-перлітовому розчині	1600	0,88	0,47	2	4	0,58	0,70	8,08	9,23	0,15
94	Силікатної на цементно-піщаному розчині	1800	0,88	0,70	2	4	0,76	0,87	9,77	10,9	0,11
95	Трепельної на цементно-піщаному розчині	1000	0,88	0,29	2	4	0,41	0,47	5,35	5,96	0,23
		1200	0,88	0,35	2	4	0,47	0,52	6,26	6,49	0,19
96	Шлакової на цементно-піщаному розчині	1500	0,88	0,52	1,5	3	0,64	0,70	8,12	8,76	0,11
3.5 Матеріали покрівельні, гідроізоляційні та покриття полімерні для підлог											
97	Листи азбестоцементні	1600	0,84	0,23	2	3	0,35	0,41	6,14	6,8	0,03
		1800	0,84	0,35	2	3	0,47	0,52	7,55	8,12	0,03
98	Матеріали бітумні, бітумно-полімерні покрівельні та гідроізоляційні	1000	1,68	0,17	0	0	0,17	0,17	4,56	4,56	0,008
		1200	1,68	0,22	0	0	0,22	0,22	5,69	5,69	0,008
		1400	1,68	0,27	0	0	0,27	0,27	6,8	6,8	0,008
99	Асфальтобетон	2100	1,68	1,05	0	0	1,05	1,05	16,43	16,43	0,008
100	Руберойд, пергамін	600	1,68	0,17	0	0	0,17	0,17	3,53	3,53	—

Закінчення таблиці Л.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
101	Лінолеум полівінілхлоридний на теплоізоляційній підоснові	1600	1,47	0,33	0	0	0,33	0,33	7,52	7,52	0,002
		1800	1,47	0,38	0	0	0,38	0,38	8,56	8,56	0,002
102	Лінолеум полівінілхлоридний на тканинній основі	1400	1,47	0,23	0	0	0,23	0,23	5,87	5,87	0,002
		1600	1,47	0,29	0	0	0,29	0,29	7,05	7,05	0,002
103	Лінолеум полівінілхлоридний багатошаровий та одношаровий без підоснови	800	1,47	0,17	0	0	0,17	0,17	3,32	3,32	0,002
		1200	1,47	0,21	0	0	0,21	0,21	4,51	4,51	0,02
3.6 Метали та скло											
104	Сталь арматурна	7850	0,482	58	0	0	58	58	126,5	126,5	0
105	Чавун	7200	0,482	50	0	0	50	50	112,5	112,5	0
106	Алюміній	2600	0,84	221	0	0	221	221	187,6	187,6	0
107	Латунь, мідь	8500	0,42	407	0	0	407	407	326	326	0
108	Скло віконне	2500	0,84	0,76	0	0	0,76	0,76	10,79	10,79	0

Л.2 ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗРАХУНКОВИХ ТЕПЛОФІЗИЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

Для будівельних матеріалів, що не зазначені у таблиці Л.1, розрахункові значення теплофізичних характеристик визначають на підставі експериментальних випробувань з виконанням наступних процедур.

Л.2.1. Теплопровідність матеріалу у сухому та зволоженому стані визначають згідно з ДСТУ Б В.2.7-105 (ГОСТ 7076).

Л.2.2 Випробування проводять із застосуванням випробувального обладнання та засобів вимірювальної техніки: прилад для визначення теплопровідності за ДСТУ Б В.2.7-105 з точністю визначення теплопровідності матеріалів $\pm 3\%$; пристрій для зволоження зразків; лабораторні сушильні печі; кліматична камера, що дозволяє задавати температуру повітря у діапазоні від мінус 30 °C до +60 °C з точністю $\pm 1\text{ }^{\circ}\text{C}$; ваги; вимірювальні засоби. Усі засоби вимірювань повинні супроводжуватись посвідченнями державної метрологічної повірки у встановленому порядку

Л.2.3 Випробування виконують на зразках, виготовлених відповідно до нормативної технічної документації на ці вироби. Допускається проведення випробувань нових матеріалів на стадії їх розробки за відсутності комплекту технічної документації.

Відбір зразків здійснюють методом випадкової вибірки. Для випробувань відбирають не менше п'яти однотипних зразків.

Випробування виконують на зразках у вигляді прямокутного паралелепіпеда, лицьові грані якого мають форму квадрата з довжиною сторони не менше 250 мм. Товщина зразка може становити від 20 мм до 50 мм. Лицьові грані зразка повинні бути плоскими й паралельними. Відхилення лицьових граней зразка від паралельності не повинне бути більше 0,5 мм. Товщину зразка вимірюють штангенциркулем із похибою не більше 0,1 мм. Довжину й ширину зразка вимірюють лінійкою з похибою не більше 0,5 мм.

Зразок висушують до постійної маси при температурі, зазначеній у нормативному документі на матеріал або виріб. Зразок вважається висушеним до постійної маси, якщо різниця між двома послідовними вимірюваннями маси після чергового зважування не перевищує 0,5 % за період не менше ніж 0,5 год. До проведення випробувань зразок витримується в ексикаторі з відносною вологістю не більше 20 %.

Л.2.4 Визначення теплопровідності матеріалу λ_{0i} , Вт/(м · К), виконують на зразках в сухому їх стані за ДСТУ Б В.2.7-105. Випробування виконують при середній температурі зразка (25-30) °C.

Визначають масу кожного зразка m_{0i} , кг, і густину ρ_{0i} , кг/м³.

Визначають характеристики матеріалу в сухому стані

$$\rho_0 = \frac{\sum_{n=1}^N \rho_{0i}}{N}, \quad (\text{Л.1})$$

де N - кількість зразків, що випробовувалися;

$$\lambda_0 = \frac{\sum_{n=1}^N \lambda_{0i}}{N} + \delta_\lambda, \quad (\text{Л.2})$$

де δ_λ - сумарна методична та систематична похибка вимірювань, Вт/(м · К).

Л.2.5 Визначення розрахункової вологості матеріалу

За наявності у таблиці Л1 аналогічних матеріалів за складом і структурою з матеріалом, що випробовується, розрахункові значення вологості w_A , w_B приймаються відповідно до даних для аналогу. За відсутності аналогу проводять експериментальне визначення характеристик w_A , w_B шляхом сорбційного зволоження зразків матеріалу згідно з ГОСТ 24816 послідовно при відносній

С.46 ДБН В.2.6-31:2006

вологості повітря відповідно 80 % та 95 %.

Після визначення значень w_A (при 80 %-й відносній вологості повітря) та w_B (при 95 %-й відносній вологості повітря) здійснюють зволоження зразка до значень, близьких до w_A , w_B (у подальшому розрахункові значення w_p).

Л.2.6 Масу зразка, до якої його необхідно зволожити, щоб одержати значення, що відповідає w_p визначають за формулою

$$m_{w_p} = m_0 (1 + 0,01 w_p). \quad (\text{Л.3})$$

Зволажують зразок на установці, що забезпечує примусове насичення водяною парою або краплинно-повітряною сумішшю. Для цього зразок розташовують у горизонтальному положенні спеціальному прямокутному коробі так, щоб зразок розділяв його на дві частини. До верхньої частини короба приєднується пилосос, що створює розрідження у цій половині. У нижню половину короба подається краплинно-повітряна суміш або пара. Процедура зволоження становить від 5 до 15 хв. Процедуру зволоження повторюють, перевертаючи зразок до одержання близького до необхідного значення маси m_{w_p} .

Примітка. При зволоженні волокнистих матеріалів застосовувати краплинно-повітряне зволоження не допускається.

Після досягнення необхідного значення вологості зразок загортують у поліетиленову плівку, яку запають по всіх гранях та розміщують на горизонтальній поверхні. Щогодини протягом 4 год зразок перевертають із однієї лицьової сторони на іншу. Встановлюють зразок вертикально і витримують не менше ніж 2 доби для матеріалів на основі мінеральної або скляної вати, для матеріалів з пінопластів - не менше ніж 10 діб, для всіх інших матеріалів - не менше ніж 14 діб, перевертаючи зразок кожної доби.

Процедуру зволоження виконують для всієї вибірки зразків.

Л.2.7 Теплопровідність матеріалу у зволоженому стані при значеннях вологості зразків, близьких до розрахункових, визначають за ДСТУ Б В.2.7-105 при розрахунковій температурі матеріалу і конструкції за опалювальний період року (+10 °C). Градієнт температури в зразку під час випробувань не повинен перевищувати 1°C/см.

Допускається проведення випробувань при середній температурі зразка +25 °C.

Л.2.8 За результатами випробувань визначають залежність $\lambda(w)$ при розрахунковій температурі матеріалу. Відповідно до визначеній залежності $\lambda(w)$ встановлюють характеристики теплопровідності λ_{w_A} , λ_{w_B} , матеріалу при w_A , w_B .

Л.2.9 Розрахункові значення теплопровідності визначають за формулами:

$$\lambda_A = \lambda_{w_A} \kappa_K \kappa_M + \delta_\lambda, \quad \lambda_B = \lambda_{w_B} \kappa_K \kappa_M + \delta_\lambda. \quad (\text{Л.4})$$

При проведенні випробувань при середній температурі зразка +25 °C розрахункові значення теплопровідності визначають за формулами:

$$\lambda_A = \lambda_{w_A} \kappa_K \kappa_M \kappa_f + \delta_\lambda; \quad \lambda_B = \lambda_{w_B} \kappa_K \kappa_M \kappa_f + \delta_\lambda, \quad (\text{Л.5})$$

де κ_K - коефіцієнт урахування впливу кліматичної деструкції матеріалів у процесі експлуатації на їх теплопровідність, визначається на підставі експериментальних досліджень матеріалів.

За їх відсутності коефіцієнт приймається 1,2 для полімерних матеріалів; для волокнистих - 1,1; для виробів з природної органічної сировини - 1,05; для інших матеріалів - 1,0;

κ_M - коефіцієнт урахування впливу якості будівельно-монтажних робіт на зміну теплопровідності матеріалу. Для м'яких матеріалів з міцністю на стиск менше ніж 0,035 МПа при 10 %-й деформації він приймається 1,1; для матеріалів з міцністю на стиск 0,035 МПа та більше при 10 %-й деформації - 1;

C.47 ДБН В.2.6-31:2006

κ_t - коефіцієнт урахування різниці температур при випробуваннях та розрахункових умовах експлуатації, визначається на підставі експериментальних досліджень або приймається за аналогом відносно складу і структури матеріалу.

Л.2.10 Коефіцієнти теплозасвоєння матеріалів S_A , S_B при w_A , w_B визначаються за формулами:

$$S_A = 0,27 \sqrt{\lambda_A \rho_0 (c_0 + 0,0419 w_A)}, \quad (\text{Л.8})$$

$$S_B = 0,27 \sqrt{\lambda_B \rho_0 (c_0 + 0,0419 w_B)}, \quad (\text{Л.9})$$

де ρ_0 - густина матеріалу, $\text{кг}/\text{м}^3$,

c_0 - теплоємкість матеріалу, $\text{кДж}/(\text{кг} \cdot \text{К})$, що визначається за ДСТУ Б В.2.7-251, або приймається за таблицею Л1 за аналогом щодо складу і структури матеріалу.

ДОДАТОК М
(обов'язковий)

**РОЗРАХУНКОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПРИВЕДЕНОГО ОПОРУ ТЕПЛОПЕРЕДАЧІ
 СВІТЛОПРОЗОРИХ КОНСТРУКЦІЙ ТА ТЕМПЕРАТУРНОГО ПЕРЕПАДУ
 КОНСТРУКЦІЙ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД КОЕФІЦІЄНТА СКЛІННЯ**

М.1 Приведений опір тепlop передачі світлопрозорих огорожувальних конструкцій розраховується за формулою

$$R_{np} = \frac{F_{cn} + \sum_{i=1}^n F_i}{\frac{F_{cn}}{R_{\Sigma cn}} + \sum_{i=1}^n \frac{F_i}{R_{\Sigma i}} + \sum_{j=1}^m k_j L_j}, \quad (\text{M.1})$$

де $R_{\Sigma cn}$ - приведений опір тепlop передачі світлопрозорої ділянки, що приймається залежно від характеристик скління (склопакетів) - відстані між шарами скла, виду газонаповнення та ступеня чорноти поверхні скла згідно з таблицею М.1;

F_{cn} - площа світлопрозорої частини, м^2 ;

$R_{\Sigma i}$, F_i - опір тепlop передачі та площа i -го непрозорого елемента;

n - кількість непрозорих елементів конструкції з певними значеннями $R_{\Sigma i}$, F_i ;

k_j - лінійний коефіцієнт тепlop передачі, $\text{Вт}/(\text{м}^2\text{K})$, j -го тепlopровідного включення, який визначається згідно І.4 на підставі розрахунків двомірних (тримірних) температурних полів або згідно з ДСТУ-Н Б В.2.6-146;

L_j - лінійний розмір, м, j -го конструктивного непрозорого елемента світлопрозорої конструкції;

m - кількість непрозорих елементів конструкції, для яких необхідно визначати k_j .

Таблиця М1 - Приведений опір тепlop передачі склопакетів

Кількість камер у склопакеті	Варіанти скління*	Газовий склад середовища камер склопакетів, %			Опір тепlop передачі $\text{м}^2\text{K}/\text{Вт}$
		Повітря	Криpton	Аргон	
1	2	3	4	5	6
1	4M ₁ - 8 - 4M ₁	100			0,28
1	4M ₁ - 10 - 4M ₁	100			0,29
1	4M ₁ - 12 - 4M ₁	100			0,30
1	4M ₁ - 16 - 4M ₁	100			0,32
1	4M ₁ - 8 - 4M ₁			100	0,30
1	4M ₁ - 10 - 4M ₁			100	0,31
1	4M ₁ - 12 - 4M ₁			100	0,32
1	4M ₁ - 16 - 4M ₁			100	0,34
1	4M ₁ - 16 - 4M ₁		100		0,38
1	4M ₁ - 8 - 4K	100			0,47
1	4M ₁ - 10 - 4K	100			0,49
1	4M ₁ - 12 - 4K	100			0,51
1	4M ₁ - 16 - 4K	100			0,53
1	4M ₁ - 8 - 4K			100	0,53
1	4M ₁ - 10 - 4K			100	0,55

Кількість камер у склопакеті	Варіанти скління*	Газовий склад середовища камер склопакетів, %			Опір тепlop передачі, м ² К/Вт
		Повітря	Криpton	Аргон	
1	4M ₁ -12-4K			100	0,57
1	4M ₁ -16-4K			100	0,59
1	4M ₁ -16-4K		100		0,62
1	4K-16-4K		100		0,67
1	4M ₁ -8-4i	100			0,51
1	4M ₁ -10-4i	100			0,53
1	4M ₁ -12-4i	100			0,56
1	4M ₁ -16-4i	100			0,59
1	4M ₁ -8-4i			100	0,57
1	4M ₁ -10-4i			100	0,60
1	4M ₁ -12-4i			100	0,63
1	4M ₁ -16-4i			100	0,66
1	4M ₁ -16-4i		100		0,75
1	4M ₁ -16-4i		75	25	0,72
1	4M ₁ -16-4i		50	50	0,70
1	4M ₁ -16-4i		25	75	0,67
2	4M ₁ -6-4M ₁ -6-4M ₁	100			0,42
2	4M ₁ -8-4M ₁ -8-4M ₁	100			0,45
2	4M ₁ -10-4M ₁ -10-4M ₁	100			0,47
2	4M ₁ -12-4M ₁ -12-4M ₁	100			0,49
2	4M ₁ -16-4M ₁ -16-4M ₁	100			0,52
2	4M ₁ -6-4M ₁ -6-4M ₁			100	0,44
2	4M ₁ -8-4M ₁ -8-4M ₁			100	0,47
2	4M ₁ -8-4M ₁ -8-4M ₁		100		0,51
2	4M ₁ -10-4M ₁ -10-4M ₁			100	0,49
2	4M ₁ -12-4M ₁ -12-4M ₁			100	0,52
2	4M ₁ -16-4M ₁ -16-4M ₁			100	0,55
2	4M ₁ -6-4M ₁ -6-4K	100			0,53
2	4M ₁ -8-4M ₁ -8-4K	100			0,55
2	4M ₁ -10-4M ₁ -10-4K	100			0,59
2	4M ₁ -12-4M ₁ -12-4K	100			0,61
2	4M ₁ -16-4M ₁ -16-4K	100			0,65
2	4M ₁ -6-4M ₁ -6-4K			100	0,60
2	4M ₁ -8-4M ₁ -8-4K			100	0,62
2	4M ₁ -10-4M ₁ -10-4K			100	0,65
2	4M ₁ -12-4M ₁ -12-4K			100	0,68
2	4M ₁ -16-4M ₁ -16-4K			100	0,72
2	4M ₁ -10-4M ₁ -10-4K		100		0,85
2	4M ₁ -10-4M ₁ -10-4K		75	25	0,82

C.50 ДБН В.2.6-31:2006

Закінчення таблиці М1

Кількість камер у склопакеті	Варіанти скління*	Газовий склад середовища камер склопакетів, %			Опір тепlop передачі м ² К/Вт
		Повітря	Криpton	Аргон	
2	4M ₁ -10-4M ₁ -10-4K		50	50	0,80
2	4M ₁ -10-4M ₁ -10-4K		25	75	0,78
2	4K-10-4M ₁ -10-4K	100			0,73
2	4M ₁ 10-4K-10-4K		100		1,28
2	4K-10-4M ₁ -10-4K		100		1,32
2	4M ₁ -8-4M ₁ -8-4i	100			0,61
2	4M ₁ -10-4M ₁ -10-4i	100			0,64
2	4M ₁ -12-4M ₁ -12-4i	100			0,68
2	4M ₁ -16-4M ₁ -16-4i	100			0,72
2	4M ₁ -6-4M ₁ -6-4i			100	0,64
2	4M ₁ -8-4M ₁ -8-4i			100	0,67
2	4M ₁ -10-4M ₁ -10-4i			100	0,71
2	4M ₁ -12-4M ₁ -12-4i			100	0,75
2	4M ₁ -16-4M ₁ -16-4i			100	0,80
2	4M ₁ -10-4M ₁ -10-4i		100		0,94
2	4M ₁ -10-4M ₁ -10-4i		75	25	0,90
2	4M ₁ -10-4M ₁ -10-4i		50	50	0,85
2	4M ₁ -10-4M ₁ -10-4i		25	75	0,78
2	4i-10-4M ₁ -10-4i	100			0,93
2	4i-10-4M ₁ -10-4i		100		1,35
2	4i-10-4M ₁ -10-4i		75	25	1,28
2	4i-10-4M ₁ -10-4i		50	50	1,18
2	4i-10-4M ₁ -10-4i		25	75	1,14

* Примітка. Порядок скління - від зовнішньої поверхні.

Позначення скла: M₁ - листове стандартне, K - енергозберігаюче з твердим покриттям, i - енергозберігаюче з м'яким покриттям.

М2. Температурний перепад $\Delta t_{\text{пр}}$ для огорожувальних конструкцій з коефіцієнтом скління не більше ніж 0,18 при виконанні умови за формулою (2) розраховується тільки для непрозорої частини огорожі за формулою

$$\Delta t_{\text{пр}} = t_{\text{в}} - \tau_{\text{в пр}}, \quad (\text{M.2})$$

де $\tau_{\text{в пр}}$ - приведена температура внутрішньої поверхні °C термічно неоднорідної непрозорої конструкції, що розраховується при розрахунковому значенні температури внутрішнього повітря $t_{\text{в}}$, прийнятому залежно від призначення будинку за додатком Г, і розрахунковому значенні температури зовнішнього повітря $t_{\text{з}}$, прийнятому залежно від температурної зони експлуатації будинку за додатком Ж за формулою

$$\tau_{\text{в пр}} = \frac{\sum_{i=1}^n \bar{\tau}_{\text{в}i} \cdot F_i}{F_{\Sigma}} \quad (\text{M.3})$$

C.51 ДБН В.2.6-31:2006

М.3 Для огорожувальних конструкцій з коефіцієнтом скління 0,18 і більше температурний перепад Δt_{np} при виконанні умови за формулою (2) розраховується за формулою

$$\Delta t_{\text{np}} = t_{\text{в}} - \frac{\tau_{\text{вн}_{\text{np}}} \cdot F_{\text{н}} + \tau_{\text{всн}_{\text{np}}} \cdot F_{\text{сн}}}{F_{\Sigma}}. \quad (\text{M.4})$$

де $\tau_{\text{вн}_{\text{np}}}$, $F_{\text{н}}$ - приведена температура внутрішньої поверхні $^{\circ}\text{C}$ та площа, m^2 , непрозорої частини огорожувальної конструкції;

$F_{\text{сн}}$ - площа світлопрозорої частини, m^2 ;

$\tau_{\text{всн}_{\text{np}}}$ - приведена температура внутрішньої поверхні $^{\circ}\text{C}$ світлопрозорої частини огорожувальної конструкції, що розраховується за формулою

$$\tau_{\text{всн}_{\text{np}}} = \frac{\sum_{i=1}^I \tau_{\text{сн } i} F_{\text{сн } i} + \sum_{j=1}^J \tau_j F_j}{F_{\text{сн}}}, \quad (\text{M.5})$$

де $\tau_{\text{сн } i}$, $F_{\text{сн } i}$ – відповідно середня температура внутрішньої поверхні, $^{\circ}\text{C}$, та площа, m^2 , i -го склопакета або скла;

τ_j , F_j - середня температура внутрішньої поверхні, $^{\circ}\text{C}$, та площа, m^2 , j -го конструктивного непрозорого елемента (імпосту, стулок, рами, дистанційних рамок склопакета, ригелів, стояків тощо) світлопрозорої конструкції відповідно.

**ДОДАТОК Н
(довідковий)**

**РОЗРАХУНКОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПИТОМИХ
ТЕПЛОВИТРАТ НА ОПАЛЕННЯ
БУДИНКУ**

Н.1 Розрахункове значення питомих тепловитрат на опалення будинку за опалювальний період $q_{\text{буд}}$, кВт · год/м² або кВт · год/м³, визначається за формулою

$$q_{\text{буд}} = Q_{\text{рік}} / F_h \quad \text{або} \quad q_{\text{буд}} = Q_{\text{рік}} / V_h, \quad (\text{H.1})$$

де $Q_{\text{рік}}$ - витрати теплої енергії на опалення будинку протягом опалювального періоду року, кВт · год, що визначається на підставі результатів енергетичного аудиту будинку або за результатами розрахунків згідно з Н.2;

F_h , V_h - опалювана площа або об'єм будинку, м² або м³, що визначається згідно з положеннями ДБН В.2.2-15, ДБН В.2.2-9, СНиП 2.04.05, а також положеннями Н.3.

Н.2 Розрахункові витрати теплої енергії $Q_{\text{рік}}$ визначаються за формулою

$$Q_{\text{рік}} = [Q_k - (Q_{\text{вн}} + Q_s) \cdot v \cdot \xi] \cdot \beta_h, \quad (\text{H.2})$$

де Q_k - загальні тепловтрати будинку через огорожувальну оболонку будинку, кВт · год, визначаються за формулою

$$Q_k = \chi_1 \cdot K_{\text{буд}} \cdot D_d \cdot F_{\Sigma}, \quad (\text{H.3})$$

де $\chi_1 = 0,024$ - розмірний коефіцієнт;

$K_{\text{буд}}$ - загальний коефіцієнт тепlop передачі теплоізоляційної оболонки будинку, Вт/(м² · К), визначається за формулою

$$K_{\text{буд}} = k_{\Sigma \text{пр}} + k_{\text{інф}} \quad (\text{H.4})$$

де $k_{\Sigma \text{пр}}$ - приведений коефіцієнт тепlop передачі теплоізоляційної оболонки будинку, Вт/(м² · К), що визначається за формулою

$$k_{\Sigma \text{пр}} = \xi (F_{\text{пп}} / R_{\Sigma \text{пр}}_{\text{пп}} + F_{\text{сп}} / R_{\Sigma \text{пр}}_{\text{сп}} + F_{\text{д}} / R_{\Sigma \text{пр}}_{\text{д}} + F_{\text{пк}} / R_{\Sigma \text{пр}}_{\text{пк}} + F_{\text{ц}} / R_{\Sigma \text{пр}}_{\text{ц}}) / F_{\Sigma}, \quad (\text{H.5})$$

де ξ - коефіцієнт, що враховує додаткові тепловтрати, пов'язані з орієнтацією огорож за сторонами світу, наявністю кутових приміщень, надходженням холодного повітря через входи в будинок; для житлових будинків $\xi = 1,13$, для інших будинків $\xi = 1,1$;

$F_{\text{пп}}$, $F_{\text{сп}}$, $F_{\text{д}}$, $F_{\text{пк}}$, $F_{\text{ц}}$ - площа відповідно стін (непрозорих частин), світлопрозорих конструкцій (вікон, ліхтарів), зовнішніх дверей і воріт, покріттів (горищних перекриттів), цокольного перекриттів, м²;

$R_{\Sigma \text{пр}}_{\text{пп}}$, $R_{\Sigma \text{пр}}_{\text{сп}}$, $R_{\Sigma \text{пр}}_{\text{д}}$, $R_{\Sigma \text{пр}}_{\text{пк}}$, $R_{\Sigma \text{пр}}_{\text{ц}}$ - приведений опір тепlop передачі відповідно стін, світлопрозорих конструкцій (вікон, ліхтарів), зовнішніх дверей і воріт, покріттів (горищних перекриттів), цокольних перекриттів, м² · °C/Bt; підлог по ґрунту - з урахуванням їх поділу на зони із значенням опору тепlop передачі;

F_{Σ} - внутрішня загальна площа огорожувальних конструкцій частини будинку, що опалюється з урахуванням покриття (перекриття) верхнього поверху й перекриття підлоги нижнього опалюваного приміщення, м²;

$k_{\text{інф}}$ - умовний коефіцієнт тепlop передачі огорожувальних конструкцій будинку, Вт/(м² · К), що враховує тепловтрати за рахунок інфільтрації та вентиляції, визначається за формулою

$$k_{\text{інф}} = \chi_2 \cdot c \cdot n_{\text{об}} \cdot v_v \cdot V_h \cdot \gamma_3 \cdot \eta / F_{\Sigma}, \quad (\text{H.6})$$

де $\chi_2 = 0,278$ - розмірний коефіцієнт;

c - питома теплоємність повітря, приймається 1 кДж/(кг · К);

$n_{\text{об}}$ - середня кратність повіtroобміну будинку за опалювальний період, год⁻¹, що визначається

C.53 ДБН В.2.6-31:2006

експериментально або приймається за нормами проектування будинків: для приміщень житлових та громадських будинків - за вимогами ДБН В.2.2-15; для інших будинків - згідно з вимогами СНиП 2.04.05 та відповідних норм;

v_v - коефіцієнт зниження об'єму повітря у будинку, яким враховується наявність внутрішніх огорожувальних конструкцій. За відсутності точних даних приймається $v_v = 0,85$;

V_h - те саме, що у формулі (Н.1), м³;

γ_3 - середня густина повітря, що надходить до приміщення за рахунок інфільтрації та вентиляції, кг/м³, визначається за формулою

$$\gamma_3 = 353 / [273 + 0,5 \cdot (t_b + t_{\text{оп}})], \quad (\text{H.7})$$

де t_b - розрахункова температура внутрішнього повітря приміщень будинків, що визначається за таблицею Г2, °C;

$t_{\text{оп}}$ - середня температура зовнішнього повітря за опалювальний період, °C, що визначається згідно зі ДСТУ-Н Б В.1.1-27;

η - коефіцієнт впливу зустрічного теплового потоку в огорожувальних конструкціях, що приймається 0,7 - для стиків панелей стін, а також багатостулкових вікон; 0,8 - для двостулкових вікон і балконних дверей; 1,0 - для одностулкових вікон і балконних дверей; при цьому коефіцієнт η приймається за найбільшим значенням, єдиним для всього будинку;

F_Σ - те саме, що у формулі (Н.3);

кількість градусо-діб опалювального періоду, що визначається за формулою:

$$D_d = (t_b + t_{\text{оп}}) \cdot z_{\text{оп}},$$

де t_b , $t_{\text{оп}}$ - те саме, що і формулі (Н.7);

$z_{\text{оп}}$ - тривалість, діб, опалювального періоду, що визначається згідно з ДСТУ-Н Б В.1.1-27;

$Q_{\text{вн}} \cdot p$ - побутові теплонадходження протягом опалювального періоду, кВт, що визначаються за СНиП 2.04.05;

Q_s - теплові надходження через вікна від сонячної радіації протягом опалювального періоду, кВт · год, для чотирьох фасадів будинків, орієнтованих за чотирма сторонами світу - північ (Пн), схід (С), південь (Пд) і захід (З), або за проміжними напрямками (північ - захід (ПнЗ), північ - схід (ПнС), південь - схід (ПдС) і південь - захід (ПдЗ), визначаються за формулою

$$Q_s = \zeta_b \varepsilon_b (F_{\text{Пн}} I_{\text{Пн}} + F_C I_C + F_{\text{Пд}} I_{\text{Пд}} + F_Z I_Z) + \zeta_{s \cdot l} \varepsilon_{s \cdot l} F_{\text{спл}} I_r, \quad (\text{H.8})$$

де ζ_b , $\zeta_{s \cdot l}$ - коефіцієнти, що враховують затінення світлового прорізу відносно вікон і зенітних ліхтарів непрозорими елементами заповнення, що приймаються за таблицею Н.1;

ε_b , $\varepsilon_{s \cdot l}$ - коефіцієнти відносного проникнення сонячної радіації для світлопрозорих заповнень вікон і зенітних ліхтарів, що приймаються за паспортними даними відповідних світлопрозорих конструкцій або за таблицею Н.1; мансардні вікна з кутом нахилу заповнень до обрію 45° і більше варто вважати як вертикальні вікна, з кутом нахилу менше 45° - як зенітні ліхтарі;

$F_{\text{Пн}}$, F_C , $F_{\text{Пд}}$, F_Z - площа світлових прорізів фасадів будинку, відповідно орієнтованих за чотирма сторонами світу, м²;

$F_{\text{спл}}$ - площа світлових прорізів зенітних ліхтарів будинку, м²;

$I_{\text{Пн}}$, I_C , $I_{\text{Пд}}$, I_Z - суми сумарної сонячної радіації за опалювальний період, що надходить на вертикальну поверхню різної орієнтації за середніх умов хмарності, кВт·год/м², приймаються згідно з ДСТУ-Н Б В.1.1-27;

I_r - сума сумарної сонячної радіації за опалювальний період, що надходить на горизонтальну поверхню за середніх умов хмарності, кВт·год/м², приймається згідно з ДСТУ-Н Б В.1.1-27.

Таблиця Н.1 - Значення коефіцієнтів затінення світлового прорізу ζ_b і $\zeta_{s \cdot l}$ і відносного проникнення сонячної радіації, ε_b і $\varepsilon_{s \cdot l}$, відповідно вікон і зенітних ліхтарів

Заповнення світлового прорізу	Коефіцієнти ζ_b і $\zeta_{s \cdot l}$; ε_b і $\varepsilon_{s \cdot l}$	
	при дерев'яних або ПВХ плетіннях	при алюмінієвих плетіннях

	ζ_B і ζ_3 л	ϵ_B і ϵ_3 л	ζ_B і ζ_3 л	ϵ_B і ϵ_3 л
Подвійне скління з селективним i -покриттям на внутрішньому склі:				
- однокамерні склопакети в одинарних плетіннях	0,80	0,54	0,80	0,54
- подвійне скління в спарених плетіннях	0,75	0,65	0,70	0,65
- подвійне скління в роздільних плетіннях	0,65	0,60	0,60	0,60
Потрійне скління із звичайного скла в окремо спарених плетіннях	0,50	0,70	0,50	0,70
Однокамерні склопакети й одинарне скління у роздільних плетіннях	0,60	0,63	0,60	0,63
Однокамерний склопакет із селективним покриттям і одинарне скління у роздільних плетіннях	0,60	0,58	0,60	0,58
Двокамерні склопакети із селективним покриттям на внутрішньому склі та в одинарному плетінні	0,8	0,48	0,8	0,48

v - коефіцієнт, що враховує здатність огорожувальних конструкцій будинків акумулювати або віддавати тепло при періодичному тепловому режимі і визначається згідно ДБН В.2.5-24; за відсутності точних даних слід приймати $v = 0,8$;

ζ - коефіцієнт авторегулювання подавання тепла в системах опалення; рекомендовані значення $\zeta = 1,0$ - в однотрубній системі з терmostатами та з пофасадним авторегулюванням на індивідуальні теплові пункти (ІТП) або поквартирним горизонтальним розведенням; $\zeta = 0,95$ - у двотрубній системі опалення з терmostатами та з центральним авторегулюванням на ІТП; $\zeta = 0,9$ - в однотрубній системі з терmostатами та з центральним авторегулюванням на ІТП, а також у двотрубній системі опалення з терmostатами і без авторегулювання на ІТП; $\zeta = 0,85$ - в однотрубній системі опалення з терmostатами і без авторегулювання на ІТП; $\zeta = 0,7$ - у системі без терmostatів та з центральним авторегулюванням на ІТП з коригуванням за температурою внутрішнього повітря; $\zeta = 0,5$ - у системі без терmostatів та без авторегулювання на ІТП (регулювання центральне в ІТП або котельні);

β_h - коефіцієнт, що враховує додаткове теплоспоживання системою опалення, пов'язане з дискретністю номінального теплового потоку номенклатурного ряду опалювальних пристрій і додатковими тепловтратами через зарадіаторні ділянки огорож, тепловтратами трубопроводів, що проходять через неопалювані приміщення: для багатосекційних та інших протяжних будинків $\beta_h = 1,13$, для будинків баштового типу $\beta_h = 1,11$.

Н.3 Опалювана площа будинку визначається як площа поверхів (у тому числі й мансардного опалюваного цокольного й підвального) будинку, яка вимірюється у межах внутрішніх поверхонь зовнішніх стін, що включає площину, яку займають перегородки і внутрішні стіни. При цьому площа сходових кліток і ліфтovих шахт включається до площин поверху.

В опалювану площе будинку не включаються площи теплих горищ і підвальів, неопалюваних технічних поверхів, підвалу (підпілля), холодних неопалюваних веранд, сходових кліток, а також холодного горища або його частини, не зайнятої під мансарду.

Для підземних автостоянок опалюваний об'єм обмежується перекриттям над автостоянкою.

Н.3.1 При визначенні площин мансардного поверху враховується площа з висотою до похилої стели 1,2 м при нахилі 30° до обрію; 0,8 м - при 45° - 60° ; при 60° і більше площа вимірюється до плінтусу.

Н.3.2 Площа житлових приміщень будинку визначається як сума площ усіх спільніх кімнат (вітальнень) і спалень.

Н.3.3 Загальна площа зовнішніх стін (з урахуванням віконних і дверних прорізів) визначається як добуток периметра зовнішніх стін по внутрішній поверхні на внутрішню висоту будинку, що вимірюється від поверхні підлоги первого поверху до поверхні стелі останнього поверху з урахуванням площі віконних і дверних укосів глибиною від внутрішньої поверхні стіни до внутрішньої поверхні віконного або дверного блока. Сумарна площа вікон визначається за розмірами прорізів у світлі. Площа зовнішніх стін (непрозорої частини) визначається як різниця загальної площин зовнішніх стін і

C.55 ДБН В.2.6-31:2006

площі вікон і зовнішніх дверей.

Н.3.4 Площа горизонтальних зовнішніх огорожувальних конструкцій (покриття, горищного й цокольного перекриття) визначається, як площа поверху будинку (у межах внутрішніх поверхонь зовнішніх стін). При похилих поверхнях стель останнього поверху площа покриття, горищного перекриття визначається, як площа внутрішньої поверхні стелі.

**ДОДАТОК П
(довідковий)**

**РОЗРАХУНКОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ АМПЛІТУДИ КОЛИВАНЬ ТЕМПЕРАТУРИ
ВНУТРІШНЬОЇ ПОВЕРХНІ ОГОРОДЖУВАЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ
ПРИ ОЦІНЦІ ЇХ ТЕПЛОСТИЙКОСТІ У ЛІТНІЙ ПЕРІОД**

П.1 Розрахунок амплітуди коливань температури внутрішньої поверхні непрозорих конструкцій A_{t_e} , °C, виконується за формулою

$$A_{t_e} = \frac{A_{t_{\text{поз}}}}{\nu}. \quad (\text{П.1})$$

де $A_{t_{\text{поз}}}$ - розрахункова амплітуда коливань температури зовнішнього повітря, °C, що визначається за формулою

$$A_{t_{\text{поз}}} = 0,5 A_{t_3} + \frac{\chi(I_{\max} - I_{\text{sep}})}{\alpha_{3l}}; \quad (\text{П.2})$$

ν - величина затухання розрахункової амплітуди коливань температури зовнішнього повітря

$A_{t_{\text{поз}}}$ в огорожувальній конструкції, що визначається за формулою

$$\nu = 0,9 e^{\frac{D}{\sqrt{2}}} \frac{(s_1 + \alpha_e)(s_2 + Y_1) \dots (s_n + Y_{n-1})(\alpha_{3l} + Y_n)}{(s_1 + Y_1)(s_2 + Y_2) \dots (s_n + Y_n)\alpha_{3l}}, \quad (\text{П.3})$$

де A_{t_3} - максимальна амплітуда добових коливань температури зовнішнього повітря в липні, °C, приймається згідно зі ДСТУ-Н Б В.1.1-27;

χ - коефіцієнт поглинання сонячної радіації матеріалом зовнішньої поверхні огорожувальної конструкції, визначається за таблицею П.1;

$I_{\max}$, I_{sep} - відповідно максимальне і середнє значення сумарної сонячної радіації (прямої і розсіяної), Вт/м², прийняті згідно зі ДСТУ-Н Б В.1.1-27 для зовнішніх стін як для вертикальних поверхонь західної орієнтації і для покриття - як для горизонтальної поверхні;

α_{3l} - коефіцієнт тепловіддачі зовнішньої поверхні огорожувальної конструкції за літніми умовами, Вт/(м² · К), визначається за формулою П.4;

D - теплова інерція огорожувальної конструкції, що визначається за формулою (4);

$s_1, s_2, \dots, s_n$ - розрахункові коефіцієнти теплозасвоєння матеріалу окремих шарів огорожувальної конструкції, Вт/(м² · К), приймаються за додатком Л для умов експлуатації А;

$Y_1, Y_2, \dots, Y_{n-1}, Y_n$ - коефіцієнти теплозасвоєння зовнішньою поверхнею окремих шарів огорожувальної конструкції, Вт/(м² · К), що визначаються за формулами (П.5) або (П.6);

П.2. Порядок нумерації шарів у формулі (П.3) приймається у напрямку від внутрішньої поверхні конструкції до зовнішньої.

П.3. Коефіцієнт тепловіддачі зовнішньої поверхні огорожувальної конструкції для умов літньої пори року α_{3l} , Вт/(м² · К), визначається за формулою

$$\alpha_{3l} = 1,16 (5 + 10 \sqrt{\nu}), \quad (\text{П.4})$$

де ν - мінімальна з середніх швидкостей вітру по румбах за липень, м/с, повторюваність яких складає 16 % і більше, прийнята згідно зі ДСТУ-Н Б В.1.1-27, але не менше 1 м/с.

П.4 Коефіцієнт теплозасвоєння зовнішньої поверхні шару Y , Вт/(м² · К), з теплою інерцією D ≥ 1 треба приймати рівним розрахунковому коефіцієнту теплозасвоєння з матеріалу цього шару кон-

C.57 ДБН В.2.6-31:2006

структурі з таблицею Л.1 додатка Л.

П.5 Коефіцієнт теплозасвоєння зовнішньої поверхні шару Y з теплою інерцією $D < 1$ визначають розрахунком, починаючи з першого шару (розраховуючи від внутрішньої поверхні огорожувальної конструкції):

а) для першого шару за формулою

$$Y_1 = \frac{R_1 s_1^2 + \alpha_e}{1 + R_1 \alpha_e}; \quad (\text{П.5})$$

б) для i -го шару за формулою

$$Y_i = \frac{R_i s_i^2 + Y_{i-1}}{1 + R_i Y_{i-1}}, \quad (\text{П.6})$$

де R_1, R_i - термічні опори відповідно першого та i -го шарів огорожувальної конструкції, $\text{m}^2 \cdot \text{K}/\text{Вт}$, що визначаються за формулою (5).

Таблиця П.1 - Коефіцієнт поглинання сонячної радіації матеріалом зовнішньої поверхні огорожувальної конструкції

Матеріал зовнішньої поверхні огорожувальної конструкції	Коефіцієнт поглинання сонячної радіації, χ
Алюміній	0,5
Азбестоцементний лист	0,65
Асфальтобетон	0,9
Бетон	0,7
Дерево нефарбоване	0,6
Захисний шар рулонної покрівлі зі світлого гравію	0,65
Цегла керамічна	0,7
Цегла силікатна	0,6
Облицювання природним каменем білим	0,45
Пофарбування силікатне темносіре	0,7
Пофарбування вапняне біле	0,3
Плитка облицювальна керамічна	0,8
Плитка облицювальна скляна	0,6
Плитка облицювальна біла або палева	0,45
Руберойд з піщаною засипкою	0,9
Сталь листова, пофарбована білою фарбою	0,45
Сталь листова, пофарбована темночорвоною фарбою	0,8
Сталь листова, пофарбована зеленою фарбою	0,6
Сталь покрівельна оцинкована	0,65
Скло облицювальне	0,7
Штукатурка вапняна темносіра або теракотова	0,7
Штукатурка цементна світлоблакитна	0,3
Штукатурка цементна темнозелена	0,6
Штукатурка цементна кремова	0,4

**ДОДАТОК Р
(довідковий)**

**РОЗРАХУНКОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ АМПЛІТУДИ КОЛИВАНЬ ТЕМПЕРАТУРИ
ПОВІТРЯ ПРИМІЩЕННЯ ПРИ ОЦІНЦІ ТЕПЛОСТИЙКОСТІ В ЗИМОВИЙ
ПЕРІОД**

P.1 Амплітуда коливань температури приміщення A_{t_e} , °C, розраховується за формулою

$$A_{t_e} = \frac{0,7 q_{\delta y\partial} m}{\sum_{j=1}^K B_j F_j}, \quad (P.1)$$

де $q_{\text{буд}}$ - тепловтрати приміщення, Вт, що визначаються згідно з положеннями СНиП 2.04.05;

m - коефіцієнт нерівномірності тепловіддачі системи опалення, приймається згідно з таблицею Р1;

F_j - площа внутрішньої поверхні j -ї зовнішньої огорожувальної конструкції, м²;

K - кількість зовнішніх огорожувальних конструкцій у приміщенні;

B_j - коефіцієнт тепlopоглинання, Вт/(м² · K), внутрішньою поверхнею j -ї зовнішньої огорожувальної конструкції приміщення, що визначається за формулою

$$B_j = \frac{1}{\frac{1}{\alpha_b} + \frac{1}{Y_b}}, \quad (P.2)$$

де Y_b - коефіцієнт теплозасвоєння внутрішньої поверхні огорожі, $\text{Вт}/(\text{м}^2 \cdot \text{К})$, визначається за (P.2) - (P.3);

α_b - коефіцієнт тепловіддачі внутрішньої поверхні конструкцій, $\text{Вт}/(\text{м}^2 \cdot \text{К})$, що приймається згідно з додатком Е.

Таблиця Р.1 - Коефіцієнт нерівномірності тепловіддачі систем опалення

Тип опалення	m
Водяне опалення будівель з безперервним обслуговуванням	0,1
Опалення з використанням малотеплоємних приладів:	
а) нагрівання приладів опалення протягом 18 год з перервою 6 год	0,8
б) нагрівання приладів опалення протягом 12 год з перервою 12 год	1,4
в) нагрівання приладів опалення протягом 6 год з перервою 18 год	2,2
Поквартирне водяне опалення (час обслуговування 6 год)	1,5
Пічне опалення теплоємними печами під час топлення їх один раз на добу:	
- товщина стінок печі у 1/2 цеглини	від 0,4 до 0,9*
- товщина стінок печі у 1/4 цеглини	від 0,7 до 1,4*
Примітка * Менше значення m відповідає масивним печам, більше - менш масивним легким печам. При топленні печей двічі на добу величину m треба зменшувати у 2,5 - 3 рази для печей з товщиною у 1/2 цеглини, та у 2-2,3 раза при товщині у 1/4 цеглини.	

Р.2 Показник теплозасвоєння внутрішньою поверхнею непрозорої огорожувальної конструкції розраховується за формулами:

а) коли внутрішній шар огорожувальної конструкції має теплову інерцію $D \geq 1$, то

$$Y_b = s_1, \quad (P.3)$$

б) якщо теплова інерція першого шару огорожувальної конструкції $D_1 < 1$, а першого і другого шарів конструкції $D_1 + D_2 \geq 1$, то коефіцієнт теплозасвоєння внутрішньої поверхні розраховується за формулою

$$Y_b = \frac{R_1 s_1^2 + s_2}{1 + R_1 s_2}, \quad (P.4)$$

де R_1, s_1, s_2 - термічний опір та коефіцієнти теплозасвоєння відповідно першого та другого шарів;

в) якщо теплова інерція перших n шарів конструкції $D_1 + D_2 + \dots + D_n < 1$, а теплова інерція $n+1$ шарів $D_1 + D_2 + \dots + D_n + D_{n+1} \geq 1$, то коефіцієнт теплозасвоєння внутрішньої поверхні потрібно визначати з урахуванням коефіцієнтів теплозасвоєння n шарів за формулами для n -го шару

$$Y_n = \frac{R_n s_n^2 + s_{n+1}}{1 + R_n s_{n+1}}; \quad (P.5)$$

для i -го шару ($i = n-1, n-2, \dots, 1$)

$$Y_i = \frac{R_i s_i^2 + Y_{i+1}}{1 + R_i Y_{i+1}}. \quad (P.6)$$

Для термічно неоднорідних шарів конструкції потрібно визначати середній коефіцієнт теплозасвоєння матеріалом цього шару s_{cep} , $\text{Вт}/(\text{м}^2 \cdot \text{К})$, за формулою

C.60 ДБН В.2.6-31:2006

$$s_{\text{sep}} = \frac{\sum_{n=1}^n s_n F_n}{\sum_{n=1}^n F_n}, \quad (\text{P.7})$$

де s_n - коефіцієнт теплозасвоєння окремих матеріалів шару, Вт/(м² · К);
 F_n - площа, що займають окремі матеріали по поверхні шарів, м².

$$Y_{\epsilon_c} = \frac{1}{1,08 \cdot R_{\Sigma c}}, \quad (\text{P.8})$$

Р.3. Показник теплозасвоєння внутрішньою поверхнею світлопрозорої огорожувальної конструкції розраховується за формулою

де $R_{\Sigma c}$ - опір теплопередачі світлопрозорої конструкції, м² · К/Вт, приймається на підставі результатів випробувань згідно з ДСТУ Б В.2.6-17 (ГОСТ 26602.1-99) акредитованими лабораторіями або за результатами теплових розрахунків конструкції за додатком М.

**ДОДАТОК С
(довідковий)**

**РОЗРАХУНКОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКА ТЕПЛОЗАСВОЄННЯ
ПОВЕРХНЕЮ ПІДЛОГИ**

Показник теплозасвоєння поверхнею підлоги Y_{Π} , $\text{Вт}/(\text{м}^2 \cdot \text{К})$, визначають:

а) якщо покриття підлоги (перший шар конструкції підлоги) має теплову інерцію $D_1 = R_1 s_1 \geq 0,5$, показник теплозасвоєння поверхнею підлоги визначають за формулою

$$Y_{\Pi} = 2s_1 ; \quad (\text{C.1})$$

б) якщо перші n шарів конструкції підлоги ($n \geq 1$) мають теплову інерцію $D_1 + D_2 + \dots + D_n < 0,5$, але теплова інерція $n + 1$ шарів $D_1 + D_2 + \dots + D_n + 1 \geq 0,5$, показник теплозасвоєння підлоги Y_{Π} визначається послідовним розрахунком показників теплозасвоєння поверхнями шарів конструкції, починаючи з n -го до 1-го за формулами:

- для n -го шару

$$Y_n = \frac{2 \cdot R_n \cdot s_n^2 + s_{n+1}}{0,5 + R_n \cdot s_{n+1}} ; \quad (\text{C.2})$$

- для i -го шару ($i = n-1; n-2; \dots; 1$)

$$Y_i = \frac{4 \cdot R_i \cdot s_i^2 + Y_{i+1}}{1 + R_i \cdot s_{i+1}} . \quad (\text{C.3})$$

Показник теплозасвоєння поверхнею підлоги Y_{Π} приймається рівним показнику теплозасвоєння поверхні 1-го шару Y_1 .

У формулах (C.1) - (C.3) та нерівностях:

$D_1, D_2, \dots, D_{n+1}$ - теплова інерція відповідно 1-го, 2-го, ..., ($n+1$)-го шарів конструкції підлоги, що визначається за формулою (4);

R_i, R_n - термічні опори, $\text{м}^2 \cdot {}^{\circ}\text{C}/\text{Вт}$, i -го й n -го шарів конструкції підлоги, що визначається за формулою (5);

s_1, s_2, s_n, s_{n+1} - розрахункові коефіцієнти теплозасвоєння матеріалу 1-го, 2-го, ..., n , ($n+1$)-го шарів конструкції підлоги, $\text{Вт}/(\text{м}^2 \cdot \text{К})$, що приймаються згідно з таблицею Л1 додатка Л для умов експлуатації А;

Y_{i+1} - показник теплозасвоєння поверхні ($i+1$)-го шару конструкції підлоги, $\text{Вт}/(\text{м}^2 \cdot \text{К})$.

**ДОДАТОК Т
(обов'язковий)**

**РОЗРАХУНКОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ПОВІТРОПОНИКОСТІ
ОГОРОДЖУВАЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ**

Т.1 Розрахункова різниця тисків Δp , Па, визначається за формулою

$$\Delta p = (H - h_i)(\gamma_3 - \gamma_v) + 0,03 \gamma_3 v^2 \beta_v, \quad (T.1)$$

де H - висота будинку (від рівня підлоги першого поверху до верху витяжної шахти), м;

h_i - висота від рівня підлоги першого поверху до середини огорожувальної конструкції i -го поверху, для якого проводиться розрахунок, м;

γ_3 , γ_v - питома вага відповідно зовнішнього та внутрішнього повітря, Н/м³, що розраховується за формулами:

$$\gamma_3 = 3463 / (273 + t_3), \quad \gamma_v = 3463 / (273 + t_v), \quad (T.2)$$

де t_3 - розрахункове значення температури зовнішнього повітря, °C, що приймається залежно від температурної зони за додатком Ж;

t_v - розрахункове значення температури внутрішнього повітря, °C, що приймається залежно від призначення будинку згідно з додатком Г2;

v - максимальна із середніх швидкостей вітру за румбами за січень, м/с, повторюваність яких складає 16 % та більше, прийнята згідно зі [ДСТУ-Н Б В.1.1-27](#);

β_v - коефіцієнт, що враховує зміну швидкості повітря за висотою будівлі, який приймається згідно з таблицею Т.1

Таблиця Т.1 - Коефіцієнт урахування швидкості руху зовнішнього повітря залежно від висоти будівлі

Висота будівлі, h_i , м	Коефіцієнт β_v залежно від характеристики місцевості		
	A	B	C
≤5	0,75	0,50	0,40
10	1,00	0,65	0,40
20	1,25	0,85	0,55
40	1,50	1,10	0,80
60	1,70	1,30	1,00
80	1,85	1,45	1,15
100	2,00	1,60	1,25
150	2,25	1,90	1,55
200	2,45	2,10	1,80
250	2,65	2,30	2,00
300	2,75	2,50	2,20
350	2,75	2,75	2,35

Примітка 1. А - відкрите узбережжя моря, озера, водосховища, поле.

Б - територія, лісовий масив тощо з рівномірно розташованими перешкодами заввишки понад 10 м.

С - місцевість з розташованими будинками заввишки понад 25 м.

Примітка 2. Споруда вважається розташованою на місцевості даного типу, якщо ця місцевість є незмінною з навітряного боку споруди на відстань до $30h$ при висоті споруди до 60 м та 2 км - при більшій висоті будівлі.

C.63 ДБН В.2.6-31:2006

Т.2 Опір повітропроникності непрозорих огорожувальних конструкцій розраховується за формулою

$$R_{g\text{ NK}} = \sum_{i=1}^N R_{g_i}, \quad (\text{T.3})$$

де R_{g_i} - опір повітропроникності i -го шару конструкції, $\text{m}^2 \cdot \text{год} \cdot \text{Па}/\text{кг}$, що приймається згідно з

таблицею Т.2;

N - кількість шарів у конструкції.

Таблиця Т.2 - Значення опору повітропроникності будівельних матеріалів та виробів

Матеріали та конструкції	Товщина шару, мм	Опір повітропроникності $R_g, \text{м}^2 \cdot \text{год} \cdot \text{Па}/\text{кг}$
Бетон суцільний (без швів)	100	19620
Газо- та пінозолобетон суцільний (без швів)	140	21
Вапняк-черепашник	500	6
Картон будівельний (без швів)	1,3	64
Цегляне мурування із суцільної цегли на цементно-піщаному розчині завтовшки в одну цеглину та більше	250 та більше	18
Цегляне мурування із суцільної цегли на цементно-піщаному розчині завтовшки в половину цеглини	120	2
Цегляне мурування із суцільної цегли на цементно-шлаковому розчині завтовшки в одну цеглину та більше	250 та більше	9
Цегляне мурування із суцільної цегли на цементно-шлаковому розчині завтовшки в половину цеглини	120	1
Цегляне мурування з керамічної порожнистої цегли на цементно-піщаному розчині завтовшки в 1/2 цеглини	-	2
I Мурування із легкобетонного каменя на цементно-піщаному розчині	400	13
Мурування із легкобетонного каменя на цементно-шлаковому розчині	400	1
Листи азбестоцементні із закладанням швів	8	196
Обшивка з обрізаних дощок, які з'єднані впритул у чверть або шпунт	20-25	1,5
Обшивка з гіпсової сухої штукатурки із закладанням швів	10	20
Ніздрюватий бетон автоклавний	100	1960
Ніздрюватий бетон неавтоклавний	100	196
Пінополістирол	50-100	79
Піноскло суцільне (без швів)	120	Повітронепроникне
Плити мінераловатні жорсткі	50	2
Руберойд	1,5	Повітронепроникне
Плити фанерні клесні (без швів)	3-4	2940
Штукатурка на цементно-піщаному розчині по кам'яному або цегляному муруванню	15	373
Штукатурка вапняна по кам'яному або цегляному муруванню	15	142
Повітряні прошарки, мати та плити м'які з мінеральної вати та пухких матеріалів, засипки з керамзиту, піску тощо	Незалежно	0

ДОДАТОК Ф
(обов'язковий)

ФОРМА ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПАСПОРТА БУДИНКУ

Таблиця Ф1 - Загальна інформація

Дата заповнення (рік, місяць, число)	
Адреса будинку	
Розробник проекту	
Адреса і телефон розробника	
Шифр проекту будинку	
Рік будівництва	

Таблиця Ф2 - Розрахункові параметри

Найменування розрахункових параметрів	Позначення	Одиниця виміру	Величина
Розрахункова температура внутрішнього повітря	t_b	°C	
Розрахункова температура зовнішнього повітря	t_3	°C	
Розрахункова температура теплого горища'	$t_{вг}$	°C	
Розрахункова температура техпідпілля	$t_{ц}$	°C	
Тривалість опалювального періоду	$Z_{оп}$	дoba	
Середня температура зовнішнього повітря за опалювальний період	t	°C	
Розрахункова кількість градусо-діб опалювального періоду	D_d	°C доба	
Функціональне призначення, тип і конструктивне рішення будинку			
Призначення			
Розміщення в забудові			
Типовий проект, індивідуальний			
Конструктивне рішення			

Таблиця Ф3 - Геометричні, теплотехнічні та енергетичні показники

Показники	Позначення і розмірність показника	Нормативне значення показника	Розрахункове (проектне) значення показника	Фактичне значення показника
Геометричні показники				
Загальна площа зовнішніх огорожувальних конструкцій будинку	F_{Σ} , м ²	-		
В тому числі: - стін - вікон і балконних дверей - вітражів - ліхтарів - покріттів (суміщених) - горищних перекриттів (холодного горища)	$F_{нп}$, м ² $F_{спв}$, м ² $F_{сп вт}$, м ² $F_{сп л}$, м ² $F_{пк}$, м ² $F_{пк хг}$, м ²	- - - - - -		

Показники	Позначення і розмірність показника	Нормативне значення показника	Розрахункове (проектне) значення показника	Фактичне значення показника
- перекриттів теплих горищ - перекриттів надтехпідпіллями - перекриттів над неопалюваними підвальми і підпіллями - перекриттів над проїздами і під еркерами - підлоги по ґрунту	$F_{\text{пк тг}}, \text{м}^2$ $F_{\text{ц1}}, \text{м}^2$ $F_{\text{ц2}}, \text{м}^2$ $F_{\text{ц3}}, \text{м}^2$ $F_{\text{п}}, \text{м}^2$	- - - - -		
Площа опалюваних приміщень	$F_h, \text{м}^2$	-		
Корисна площа (для громадських будинків)	$F_{I_K}, \text{м}^2$	-		
Площа житлових приміщень і кухонь	$F_{I_{ж}}, \text{м}^2$	-		
Розрахункова площа (для громадських будинків)	$F_{I_P}, \text{м}^2$	-		
Опалюваний об'єм	$V_h, \text{м}^3$	-		
Коефіцієнт скління фасадів будинку	$m_{\text{ск}}$	-		
Показник компактності будинку	$\Lambda_k \text{ буд}$	-		

Теплотехнічні та енергетичні показники**Теплотехнічні показники**

Приведений опір теплопередачі зовнішніх огорожувальних конструкцій: - стін - вікон і балконних дверей - вітражів - ліхтарів - вхідних дверей, воріт - покріттів (суміщених) - горищних перекриттів (холодних горищ) - перекриттів теплих горищ (включаючи покріття) - перекриттів надтехпідпіллями - перекриттів над неопалюваними підвальми або підпіллями - перекриттів над проїздами й під еркерами - підлоги по ґрунту	$R_{\Sigma \text{ пр}}, \text{м}^2 \cdot \text{К}/\text{Вт}$ $R_{\Sigma \text{ пр нп}}$ $R_{\Sigma \text{ пр сп в}}$ $R_{\Sigma \text{ пр сп вт}}$ $R_{\Sigma \text{ пр сп л}}$ $R_{\Sigma \text{ пр д}}$ $R_{\Sigma \text{ пр пк}}$ $R_{\Sigma \text{ пр г}}$ $R_{\Sigma \text{ пр тг}}$ $R_{\Sigma \text{ пр ц1}}$ $R_{\Sigma \text{ пр ц2}}$ $R_{\Sigma \text{ пр ц3}}$ $R_{\Sigma \text{ пр ц}}$			
--	--	--	--	--

Енергетичні показники

Розрахункові питомі тепловитрати	$q_{\text{буд}}, \text{kBt} \cdot \text{год}/\text{м}^2, (\text{kBt} \cdot \text{год}/\text{м}^3)$			
Максимально допустиме значення питомих тепловитрат на опалення будинку	$E_{\max}, \text{kBt} \cdot \text{год}/\text{м}^2, (\text{kBt} \cdot \text{год}/\text{м}^3)$			
Клас енергетичної ефективності				
Термін енергетичної ефективності				
Відповідність проекту будинку нормативним вимогам				
Необхідність доопрацювання проекту будинку				

C.66 ДБН В.2.6-31:2006

Таблиця Ф4 - Класифікація будинків за енергетичною ефективністю

Класи енергетичної ефективності будинку	Різниця в % розрахункового або фактичного значення питомих тепловитрат, $q_{буд}$, від максимально допустимого значення, E_{max} , $\lceil (q_{буд} - E_{max}) / E_{max} \rceil \cdot 100\%$
A	Мінус 50 та менше
B	Від мінус 49 до мінус 10
C	Від мінус 9 до 0
D	Від 1 до 25
E	Від 26 до 75
F	76 та більше

Таблиця Ф5 - Висновки за результатами оцінки енергетичних параметрів будинку

Вказівки щодо підвищення енергетичної ефективності будинку	
Рекомендовано:	
-	

Паспорт заповнений:	
Організація Адреса і телефон Відповідальний виконавець	

**ДОДАТОК Ц
(довідковий)**

РОЗРАХУНКОВИЙ ПОКАЗНИК КОМПАКТНОСТІ БУДИНКІВ

Щ.1 Розрахунковий показник компактності будинку $\Lambda_{\text{к буд}}$, визначається за формулою

$$\Lambda_{\text{k буд}} = F_{\Sigma} IV_h , \quad (\text{Ц.1})$$

де F_{Σ} - загальна площа внутрішніх поверхонь зовнішніх огорожувальних конструкцій, включаючи покриття (перекриття) верхнього поверху і перекриття (підлоги) нижнього опалюваного приміщення, м²;

V_h - опалюваний об'єм будівлі, що дорівнює об'єму, обмеженому внутрішніми поверхнями зовнішніх огорожувальних конструкцій будинків, м³.

Щ.2 Рекомендовані значення щодо показника компактності, які слід виконувати при проектуванні житлових будинків, $\Lambda_{\text{k буд}}$, не більше:

- 0,25 - для 16-поверхових будівель і вище;
- 0,29 - для будівель від 10 до 15 поверхів включно;
- 0,32 - для будівель від 6 до 9 поверхів включно;
- 0,36 - для 5-поверхових будівель;
- 0,43 - для 4-поверхових будівель;
- 0,54 - для 3-поверхових будівель;
- 0,61; 0,54; 0,46 - для дво-, три- і чотириповерхових блокувальних і секційних будівель відповідно;
- 0,9 - для дво- і одноповерхових будівель з мансардою;
- 1,1 - для одноповерхових будівель.

Зміст

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ З ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНИХ І ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ПОКАЗНИКІВ БУДІВЕЛЬНИХ ВИРОБІВ	3
2 ПРОЕКТУВАННЯ ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНОЇ ОБОЛОНКИ БУДИНКІВ ЗА ТЕПЛОТЕХНІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ Й ЕЛЕМЕНТІВ	6
3 ПРОЕКТУВАННЯ ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЙНОЇ ОБОЛОНКИ ЗА ТЕПЛОВИТРАТАМИ БУДИНКУ НА ОПАЛЕННЯ	9
4 ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ТЕПЛОСТИЙКОСТІ	11
5 ВИЗНАЧЕННЯ ПОВІТРОПРОНИКНОСТІ ОГОРОДЖУВАЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ	12
6 ОЦІНКА ВОЛОГІСНОГО РЕЖИМУ ОГОРОДЖУВАЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ	13
7 ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ПАСПОРТ БУДИНКУ	15
ДОДАТОК А	16
ДОДАТОК Б	18
ДОДАТОК В	20
ДОДАТОК Г	21
ДОДАТОК Д	22
ДОДАТОК Е	23
ДОДАТОК Ж	24
ДОДАТОК И	25
ДОДАТОК К	33
ДОДАТОК Л	34
ДОДАТОК М	48
ДОДАТОК Н	52
ДОДАТОК П	56
ДОДАТОК Р	58
ДОДАТОК С	61
ДОДАТОК Т	62
ДОДАТОК Ф	64
ДОДАТОК Ц	67
Зміст	68

Код УКНД 91.120.10

Ключові слова: теплоізоляція, проектування, теплоізоляційна оболонка, будинки, питомі тепловитрати на опалення, огорожувальні конструкції, опір теплопередачі, температура, теплопровідність, паропроникність, повітропроникність, тепlostійкість, вологісний режим, розрахункові значення теплофізичних характеристик, енергетичний паспорт.

Теплова ізоляція будівель: ДБН В.2.6–31:2006. – [Чинні від 2007–04–01] // Мінбуд України. – К.: Укрархбудінформ, 2006. – 65 с. – (Державні будівельні норми України)

**Про надання чинності
ДБН В.2.6-31:2006
"Конструкції будівель і споруд. Теплова ізоляція будівель"**

Наказ від 9 вересня 2006 р. № 301
(витяги)

З метою вдосконалення нормативно-правової бази України у галузі будівництва з питань енергозбереження при зведенні та реконструкції будівельних об'єктів, на підставі рішення науково-технічної ради Мінбуду Укр.їни від 13 червня 2006 року № 68 та у зв'язку з необхідністю врахування результатів проведеного додатково громадського обговорення окремих положень проекту ДБН В.2.6-31:2006 "Конструкції будівель і споруд. Теплова ізоляція будівель" **наказую:**

- 1.** Прийняти з наданням чинності з 1 квітня 2007 року державні будівельні норми ДБН В.2.6-31:2006 "Конструкції будівель і споруд. Теплова ізоляція будівель", підготовлені Державним науково-дослідним інститутом будівельних конструкцій. Вимоги пунктів 1.15, 2.14, 5.5, позицій 2а, 5а і 6а таблиці 1 та розділу 7 ДБН В.2.6-31:2006 рекомендовані та набувають обов'язкової чинності з 1 січня 2008 року.
- 2.** З набуттям чинності ДБН В.2.6-31:2006 "Конструкції будівель і споруд. Теплова ізоляція будівель" вважати такими, що втратили чинність на території України, СНиП II-3-79 "Строительная теплотехника" зі змінами № 1 і № 2, накази Міністерства України у справах будівництва і архітектури від 27.12.1993 № 247 та від 30.12.1993 № 253, наказ Державного комітету України у справах містобудування і архітектури від 29.12.1994 № 105.
- 4.** Будинки і споруди, на будівництво яких затверджена документація та отримано дозвіл на виконання будівельних робіт в установленому порядку до 1 квітня 2007 року, допускається вводити в експлуатацію без коригування документації на відповідність вимогам ДБН В.2.6-31:2006.

**Перший заступник Міністра
А.О. ОРЛОВ**